

VODÁRENSKÉ KAPKY

0121

HOSPODAŘENÍ
ZA ROK 2020

ROZHOVOR S NOVÝM
ŘEDITELEM SOVAK ČR

HODNOCENÍ NAŠÍ PRÁCE
OČIMA ZÁKAZNÍKŮ

Obsah

4

Hospodaření za rok 2020
– očekávaná skutečnost

[strana 6](#)

Kolektivní smlouva
na rok 2021 je v platnosti

Počet členů Sdružení obcí
a svazků obcí, z. s. stále roste

[strana 7](#)

Světový den vody
si letos připomeneme jinak,
než jsme zvyklí

[strana 8](#)

Vývoj vodárenství
v České republice od roku 1960

[strana 10](#)

Naše zaměstnance
vzděláváme on-line

Zaměstnanci VAS si mohou
koupit auto se slevou

[strana 11](#)

I rodinní příslušníci mohou
využívat zvýhodněná volání

11

Ohlédnutí za desetiletým
obdobím vodohospodářských
laboratoří

[strana 13](#)

Čerpání stravenek a benefitů
ovlivnila pandemie

[strana 14](#)

Hodnocení naší práce očima
zákazníků

15

V dnešní době mají správné informace
ve správný čas ještě větší význam než kdy
dřív, miní Ing. Vilém Žák

[strana 17](#)

Jan Pešek: Čekají mě nové výzvy, na které
se těším

[strana 19](#)

Inovativní projekt se dostal do své
realizační fáze

20

Dotace z Operačního programu Životní
prostředí na Znojemsku – shrnutí roku
2020 a výhled do dalšího období

[strana 21](#)

Silný mráz nám zkomplikoval začátek roku

[strana 22](#)

Cementace vodovodního přivaděče
Ořechov–Křižanov

[strana 23](#)

Proti zápachu z tvorby sulfanu bojujeme
mobilním protizápachovým zařízením

[strana 24](#)

V Horních Dunajovicích mají novou
telemetrii

[strana 25](#)

Tatrová flotila pod jednou střechou

26

Rok 2020 byl pro VAS nejen rokem
pandemie, ale i rokem vzájemné pomoci

[strana 30](#)

Výročí

Úvodní slovo

*Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
přílet prvních ptáků považují mnozí z nás
za posly jara. To se ale probouzí mnohem dříve.
A kde jinde než ve vodě.*

V tůních, rybnících, slepých ramenech řek. Hladina je ještě místy pod ledem, ale přesto je voda plná života, pomalu se v ní pohybují dvojice žab. Po několika dnech se ve vodě objevují shluky žabích vajíček. Nejen jaro, ale i nový život v této době začíná.

A to každoročně. Za různých okolností, bez ohledu na to, jestli je rok 1921 nebo 2021. Je to jistota. A jistota je v tom, o co se každý z nás může v těchto dnech opřít. Patří k nim i naše rodina, naši blízcí, ale také práce. Ta naše, v oboru vodárenství, je velmi důležitá a asi nemá cenu opakovat a zdůrazňovat, co by znamenalo během tohoto složitého období, kdyby bylo nutné z nějakých důvodů omezit nebo zcela zastavit dodávky vody. Od prvopočátku se tedy všichni společnými silami snažíme o to, abychom byli schopni bezproblémově provozovat vodovody a kanalizace. Dnes už s úsměvem vzpomínáme, jak naše kolegyně šly doma roušky, jak jsme poprvé uzavírali zákaznická oddělení a naše budovy, jak jsme rušili akce pro veřejnost. Dnes už testujeme zaměstnance na to, zda nejsou pozitivní na koronavirus, chodíme v respirátorech, vyhlížíme možnost, kdy bude možné se nechat proti onemocnění očkovat.

Malou jistotou, která nám zůstala, je také náš firemní časopis Vodárenské kapky. S trochou představitosti přináší vzájemné propojení mezi námi, protože díky svému obsahu si můžeme alespoň přečíst, co v posledním období prožili naši kolegové, s nimiž jsme se nemohli setkat osobně tak, jak jsme byli zvyklí.

Přinášejí aktuální zamyšlení nad významem vody v souvislosti s 22. březnem, kdy slavíme Světový den vody, ale také historický pohled do vodárenství od roku 1960. Vrátime se také k tomu, jak nás hodnotili v loňském roce naši zákazníci, co nového přinese zaměstnancům kolektivní smlouva nebo s jakým výsledkem naše společnost hospodařila.

Pohled zvenčí přináší rozhovor s novým ředitelem našeho Sdružení oborů vodovodů a kanalizací ČR, z.s. (SOVAK) Ing. Vilémem Žákem.

Pandemie ale nezastavila náš vodárenský život. Byly dokončeny některé naše i svazkové investiční akce, vznikly nové projekty, jejichž cílem je zlepšovat provozování vodovodů a kanalizací.

Pokračují také naše aktivity v oblasti společenské odpovědnosti. Systematicky jsme pomáhali v našich regionech. Díky nám tak v řadě nemocnic pořídili nové přístroje, pomáhali jsme i městům nebo dalším organizacím, které zasáhla pandemie koronaviru.

*Rád bych využil i tohoto prostoru k tomu, abych
Vám poděkoval. Za vaši odpovědnost, snahu
a přístup. Vážím si lidskosti, s níž se na každém
kroku v naší společnosti setkávám.*

Ing. Lubomír Gloc
generální ředitel

Hospodaření za rok 2020 – očekávaná skutečnost

Jaký byl rok 2020?

Ve všech aspektech byl jiný než všechny roky předešlé v historii VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s.

Zdánlivě, pokud se soustředíme pouze na jedno číslo – tím je výše dosaženého hospodářského výsledku, může se zdát, že rok 2020 v podstatě nevybočuje z řady úspěšných let posledních dvou strategických období (Strategie 2014-2018 a Strategie 2019-2023), které podnítily vyšší využití vnitřních zdrojů především k realizaci jiných činností než je provozování vodovodů a kanalizací.

Hodnota dosaženého hospodářského výsledku se před zdaněním bude pohybovat na úrovni zisku 100 milionů Kč.

Celou společnost ovlivnila pandemická situace. Tato situace se promítla přímo i do hospodaření VAS. Museli jsme přijímat celou řadu opatření, která byla reakcí na probíhající vývoj pandemie. Opatření se týkala omezení některých činností pro zákazníky (reálné snížení možných tržeb mimo vodné a stočné), hygienické zabezpečení provozování, zvýšené náklady na chemikálie, dezinfekce, ochranné pomůcky (zvýšené náklady). Do zvýšených nákladů je nutné zahrnout i jinou organizaci práce, rozdělení pracovních skupin, vyšší využití služebních vozidel k umožnění

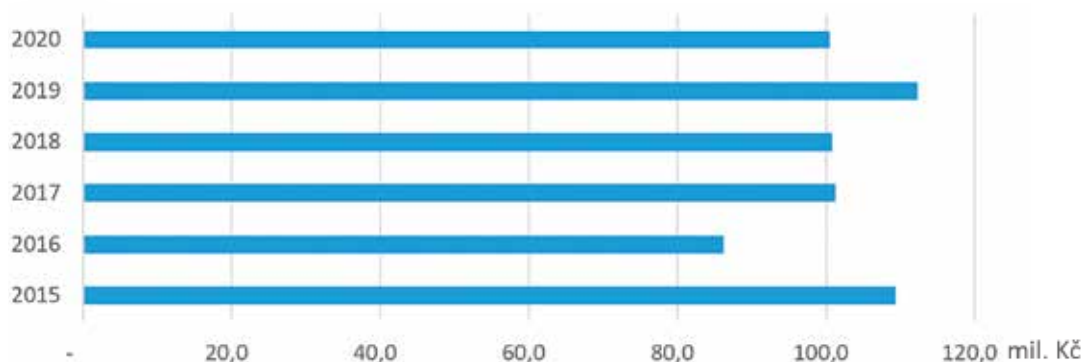
cest z domova, parkování v místě bydliště apod., využití práce z domova (Home-office), nákup mobilní PC techniky k možné práci z domu či k umožnění videokonferencí a porad, případně překážky na straně organizace k udržení provozuschopnosti obsluh významných objektů (například úpraven vody). Významný vliv mělo také zastavení významných segmentů ekonomiky, jako jsou služby, omezení škol, vzdělávání, rekreace, což mělo za důsledek snížení spotřeby a tím fakturace pro firmy. Na druhé straně se pozitivně promítlo zvýšení spotřeby pro domácnosti.

V této nelehké době jsme nezapomínali ani na potřebné a v oblasti podpory regionů, kde jsme předali ve dvou kolech finanční dary nejvýznamnějším zdravotnickým zařízením v působnosti VAS a také městům pro potřeby související s epidemií koronaviru.

V roce 2020 došlo také k významné skutečnosti, která bude mít vliv na hospodaření VAS v dalších letech, a to je ukončení sporů Statutárního města Jihlava se Svazkem a uzavření dohody o vydání infrastrukturního majetku na území Jihlavy, ke kterému došlo na počátku měsíce ledna 2021.

Jak jsem již zmínil v úvodu tohoto článku, na první pohled při hodnocení výše HV je rok 2020 podobný jako roky předcházející. Při pohledu o patro níž, tj. kde se zisk generoval a z čeho se generoval, tak dochází ke změnám a k rozdílům dle jednotlivých regionů. I přes nepříznivou epidemiologickou situaci se podařilo realizovat nejvyšší objemy stavebně-montážních prací v historii VAS (největší objemy realizovaly divize Brno-venkov a Znojmo). I prodej vodohospodářského materiálu vykázal nejvyšší objemy (divize Znojmo). Opět se tedy na dobrém hospodářském výsledku podílely ostatní činnosti mimo vodné a stočné. Co se týče hlavní činnosti, tak v současné době ještě nejsou vyhodnoceny kalkulace vodného a stočného (povinnost předat vyhodnocení jak vlastníkům, tak i Ministerstvu zemědělství je do 30. dubna). Ve vyhodnocení kalkulací se budou projevovat propady fakturace pro ostatní odběratele, a to ve všech divizích a nárůst fakturace pro obyvatelstvo také ve všech divizích. Za celou VAS jsme vyfakturovali větší objemy než v roce 2019 o cca 260 tisíc m³ pitné a odpadní vody. Přesto kladná

Hospodářský výsledek VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s.

kompenzace fakturace pro firmy a obyvatelstvo byla u poloviny divizí (Brno-venkov, Jihlava, Znojmo). Druhá polovina celkově vyfakturovala menší objemy, tedy nárůst spotřeby obyvatelstva nedokázal kompenzovat propad spotřeby firem (Boskovice, Třebíč a Žďár nad Sázavou).

Rok 2020 byl druhý rokem plnění přijaté Strategie VAS (2019-2023). Priority Vize společnosti jsou postaveny na dosažení dlouhodobé udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Snažíme se udržet postavení a pozici mezi nejvýznamnějšími provozními společnostmi na českém vodohospodářském trhu, chceme být moderní a inovativní firmou a spolehlivým obchodním partnerem a preferovaným zaměstnavatelem i v takto nelehkých časech, které celá společnost zažívá.

K dosažení Vize společnosti jsou definovány cíle, kterých chceme dosáhnout. Proto při hodnocení roku 2020 bychom měli především vycházet z hodnocení těchto cílů.

Strategické cíle jsou rozděleny do několika dimenzí. Při hodnocení hospodaření se soustředím především na ty, které mají souvislost s hospodařením společnosti.

Očekáváme, že rok 2020 bude další z řady úspěšných. V současné době, kdy probíhají poslední účetní a závěrkové operace, kdy ještě probíhá nezávislý audit hospodaření, se jeví odhad hospodaření na hranici 100 milionů Kč zisku před zdaněním mírně horší než byl rok předchozí.

Nejvýznamnější nákladovou položkou je nájemné infrastruktury. Jeho hodnota za rok 2020 překročila hranici 700 milionů Kč

a byla vyšší, než stanovil původní plán o 65 milionů Kč, tedy jsme zpět do infrastruktury jakou součástí tzv. municipálního přínosu vrátili o 65 milionů Kč více, než jsme původně naplánovali. Nájemné infrastruktury činí cca 36 % z fakturace z vodného a stočného.

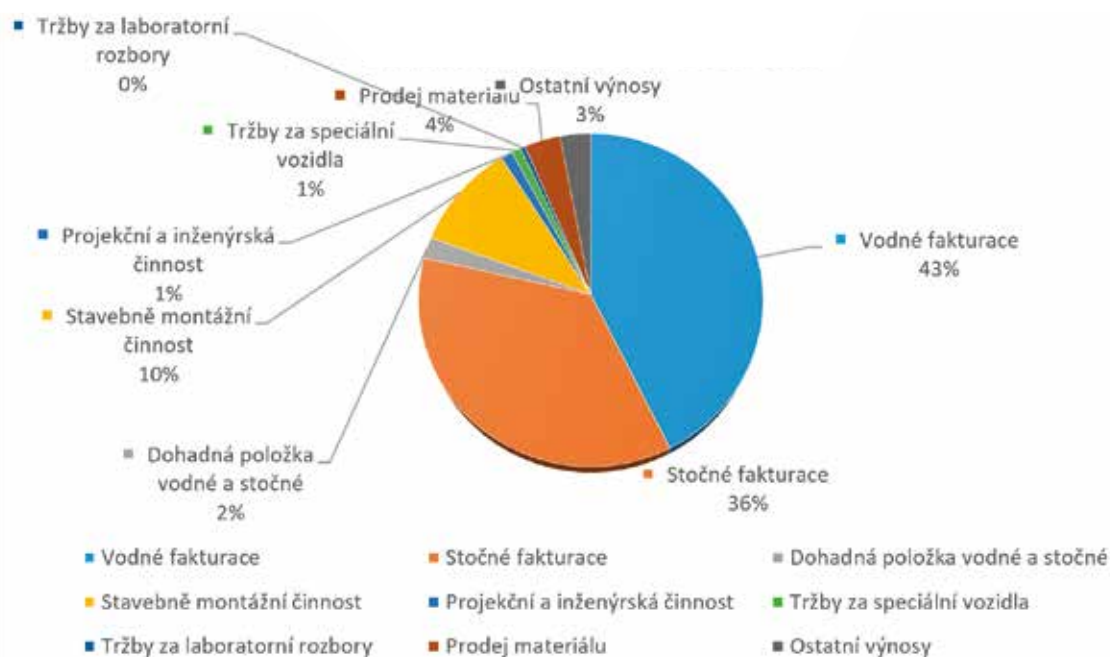
Dlouhodobá udržitelnost je dána také schopností zabezpečení prosté obnovy provozního majetku a jeho postupný rozvoj. Za rok 2020 jsme proinvestovali na vlastních investicích 107 milionů Kč. Nejvýznamnější investice byly do zlepšení zabezpečení infrastrukturních objektů napříč celou společností, rekonstrukce čerpací stanice Ponětovice, rozšíření areálu (dopuk pozemku) na divizi Znojmo.

Důležitým parametrem Strategie dosažení obdobných trendů ve vývoji průměrné mzdy ve srovnání s vývojem v České republice. Průměrná mzda za rok dosáhla hodnoty 37 599 Kč za měsíc s nárůstem proti roku 2019 o 5,81 %. Údaje za ČR zatím nejsou za celý rok k dispozici. Lze očekávat, že státní správa bude na vyšším tempu růstu průměrné mzdy, naopak podnikatelský sektor bude dosahovat nižšího tempa.

Prezentované výsledky hospodaření jsou předběžné, ovšem naznačují, že bude možné nadále navrhnout představenstvu společnosti přiděl do sociálního fondu, navrhnout výplatu dividendy vlastníkům společnosti a bude možné úspěšně pokračovat na realizaci Strategie dlouhodobé udržitelnosti a společenské odpovědnosti.

Ing. Jiří Lidmila, MBA
ekonomický náměstek generálního ředitele

Struktura výnosů za rok 2020

Kolektivní smlouva na rok 2021 je v platnosti

Konec roku tradičně patří ve VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., slavnostnímu podpisu kolektivní smlouvy, která následně vstupuje v platnost pro následující rok. Nejinak tomu bylo i vloni 9. prosince. Setkání a podpis smlouvy ale v souvislosti s preventivními opatřeními ve VAS kvůli šíření koronaviru proběhl za přísných bezpečnostních podmínek.

Podpisu kolektivní smlouvy každoročně předchází celá řada jednání mezi vedením společnosti a zástupci odborových svazů naší společnosti. Na jejich základě pak dochází k úpravám tohoto materiálu z předchozích let tak, aby se obě strany domluvily na podmínkách, které povedou v konečné podobě k bezproblémovému chodu společnosti, jejíž prosperita má velký význam nejen pro zaměstnance, ale i pro zaměstnavatele.

Kolektivní smlouva je ve VAS vnímána také jako významný prvek společenské odpovědnosti spočívající ve snaze zajistit ve společnosti spektrum zaměstnaneckých benefitů ať již k rozvoji lidských zdrojů nebo zkvalitnění jejich práce a života. To vše

se podařilo i přesto, že rok 2020 byl nejen pro VAS, ale i celou společnost velice komplikovaný v souvislosti s průběhem pandemie koronaviru COVID-19. Byly například vynakládány nemalé finanční prostředky

Předseda představenstva Ing. Jindřich Král předal kolektivní smlouvu zástupci odborových svazů Petru Svobodovi

pro nákup ochranných pomůcek, desinfekčních prostředků, ale také řada dalších opatření ve vztahu k zaměstnancům tak, aby byla zajištěna jejich největší bezpečnost před šířením nákazy. A tato opatření následně pokračují i v letošním roce.

Oproti předchozím kolektivním smlouvám VAS byl nyní upraven v souvislosti s novou legislativou nárok a čerpání dovolené pro zaměstnance. Další změny se dotkly tradičně výše příspěvku na stravování nebo aktuálního závazku zaměstnavatele k výši průměrné mzdy ve společnosti v roce 2021.

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Počet členů Sdružení obcí a svazků obcí, z. s. stále roste

Svaz vodovodů a kanalizací měst a obcí s.r.o., který sdružuje akcionáře provozní společnosti VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., má 15 společníků. Jedním ze společníků je spolek Sdružení obcí a svazků obcí, z.s.

Zapsaný spolek Sdružení obcí a svazků obcí, z.s. (SOSO) vznikl v červenci 2016. Po odsouhlasení valnou hromadou Svazu VKMO, s.r.o. (SVKMO) se stal v září 2016 jeho součástí s majetkovým podílem 0,02 %, ve struktuře SVKMO nahradil Sdružení obcí, vlastníků vodohospodářské infrastruktury (SOVVI).

Účelem sdružení SOSO je zajišťování veřejných služeb v oblasti vodního hospodářství, dále sdružování měst, obcí a dobrovolných svazků měst a obcí, které vlastní vodovody a kanalizace sloužící veřejné potřebě. Členy sdružení jsou pouze obce a svazky obcí, jejichž vodohospodář-

ská infrastruktura je provozována společností VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., (VAS) vlastnickým modelem provozování.

Hlavními orgány spolku je představenstvo a členská schůze. Předseda představenstva SOSO je členem dozorčí rady SVKMO. Ve vedení VAS je SOSO zastupeno jednatelem SVKMO, který zastupuje tzv. malé svazky. Z uvedeného plyne, že SOSO se jako jeden z 15 členů SVKMO aktivně podílí na vedení provozní společnosti VAS.

Představenstvo SOSO se schází dle po-

třeby především k přijímání nových členů. Členská schůze se koná minimálně jednou ročně a je nejvyšším orgánem spolku, účastníci setkání jsou seznámeni s hospodářským výsledkem VAS a rozhodují o rozdělení dividend za příslušné období.

Zástupce SOSO je účastněn jednání valné hromady SVKMO, která probíhá v režii jediného akcionáře VAS.

Výhodou členství v SOSO je samostatná provozní smlouva s VAS pro obce a svazky obcí, které nejsou členy SVKMO prostřednictvím svazků. Členové SOSO nemusí vypisovat koncesní řízení na provozování

vodovodu a kanalizace a smlouvou o provozování se stanoví roční nájem. Další předností je možnost in-house zadávání veřejných zakázek dle Zákona č. 134/2016 Sb. – Zákon o zadávání veřejných zakázek. Dle Společenské smlouvy SVKMO se po rozhodnutí valné hromady SVKMO vyplácí dle místa vzniku podíl na zisku jednotlivých společníků z ostatních činností. Za rok 2019 se vyplátí SVKMO členům SOSO 710 tisíc Kč.

Na rozdíl od svazkových obcí zůstává veškerý vodohospodářský majetek

ve vlastnictví obcí, nebo svazků obcí a zůstává možnost stanovení individuální ceny provozování vodohospodářské infrastruktury.

V lednu 2021 byl celkový počet členů SOSO 32, obyvatel v 43 obcích sdružených se v SOSO je přibližně 44 300. Průběžně probíhají jednání o vstupu do SOSO s dalšími obcemi, kdy cílem je jejich provozování VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a.s.

Ing. Markéta Melicharová Gutová
tajemník Svazu VKMO, s.r.o.

Členové SOSO (dle divizí VAS):

Boskovice	8 členů
Brno-venkov	16 členů
Jihlava	1 člen
Znojmo	7 členů
Třebíč	0 členů
Žďár n/S	0 členů

Kontaktní osoba:

Ing. Markéta Melicharová Gutová
+420 734 875 525
melicharova@svkmo.cz

Světový den vody si letos připomeneme jinak, než jsme zvyklí

Oslavy Světového dne vody, který každoročně připadá na 22. března, jsou tradičně spojeny s množstvím akcí, pořádaných pro vodohospodáře, vlastníky infrastruktury a další odborníky.

Již v loňském roce bylo tradiční setkání vodohospodářů z jihu Moravy a Vysočiny, vlivem pandemie COVID-19 zrušeno. V letošním roce není situace o nic lepší a tuto tradiční akci není možné uskutečnit. Setkání je organizované vodohospodáři sdruženými do Rady povodí Svratky a organizují ji společně VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., státní podnik Povodí Moravy a Vířský oblastní vodovod, s.m.o., abychom si připomněli, jak je voda důležitá a významná pro život.

I přes to, že bylo letošní setkání zrušeno, měli bychom si tento významný den připomenout. Motto pro letošní Světový den zní: Vážme si vody.

Světový den vody se tedy ponese v duchu toho, co voda znamená pro lidi, její skutečná hodnota a jak můžeme lépe chránit tento životně důležitý zdroj.

Pitná voda a její dostupnost je jednou z klíčových problematik trvalé udržitel-

nosti prostředí. Světový den vody oslavuje vodu a zvyšuje povědomí o celosvětové vodní krizi. Hlavním zaměřením je splnění cíle udržitelného rozvoje č. 6: Zajistit všem dostupnost vody a sanitacních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi do roku 2030.

Myšlenka tohoto mezinárodního dne sahá až do roku 1992, kdy se konala konference Organizace spojených národů v Rio de Janeiru, v Brazílii. Důvodem byla skutečnost, že na světě více než miliarda lidí trpí nedostatkem pitné vody a nemá přístup k vodě.

V době pandemie COVID-19 se situace ve světě zhoršila. Například 3 miliardy lidí na světě doma nemá základní vybavení na mytí rukou, přitom je to nejefektivnější metoda prevence COVID-19 a již 2,2 miliardy lidí nemá zajištěnou pitnou vodu.

Je důležité si stále připomínat, jak je voda důležitá pro náš domov, rodinný

život, živobyty, kulturní zvyklosti nebo životní prostředí. V domácnostech, školách nebo pracovištích může voda znamenat zdraví, hygienu a produktivitu, naopak na kulturních, náboženských a duchovních místech může voda zase znamenat spojení s kreativitou, komunitou a sebe samým. V přírodě můžeme vodu vnímat, jako mír, harmonii a ochranu. Dnes je voda extrémně ohrožena rostoucí populací, zvyšujícími se požadavky na zemědělství a průmysl a zhoršujícími se dopady změny klimatu.

Proto si nejen v tento den položíme otázku: Co pro mě znamená voda? A hlavně nezapomeňme na to, že hodnota vody je mnohem více než její cena.

Naše firma se snaží dlouhodobě upozorňovat na problematiku vody ve formě infografiky na sociálních sítích a vydáváme také informační leták e-Kapka.

Ing. Tereza Fialová
referentka marketingu a komunikace

Vývoj vodárenství v České republice od roku 1960

*Vývoj výroby pitné vody
v Československé a později
po rozdělení v roce 1992
v České republice prošel několika
důležitými vývojovými etapami, které
přinesl hlavně vývoj klimatických
podmínek a hlavně také zhoršující
se podmínky v ekologické oblasti
tj. zvyšování znečištění ovzduší
a především znečišťování podzemních
vod intenzifikací zemědělství.
Všechny tyto negativní vlivy měly
zásadní dopad na vývoj výroby pitné
vody na našem území.*

*Technologické procesy se musely změnit
nástupem rozvoje průmyslových závodů
a intenzifikací zemědělské výroby*

V šedesátých letech minulého století byla většina úpraven vod (cca 60 %) na území nynější České republiky pouze s jednostupňovou úpravou a zdravotním zabezpečením. Více než polovina těchto úpraven vod upravovaly pitné vody čerpané z podzemních zdrojů.

Na Slovensku byla situace v této době ještě jednodušší neboť horské řeky přinášely obrovské množství kvalitní surové vody a znečištění ovzduší a podzemních vod bylo velmi malé způsobené pouze několika průmyslovými podniky v této oblasti. Na Slovensku se problémy se znečištěním zdrojů pitné vody prakticky začaly projevovat až po roce 2000, kdy se začalo zvyšovat množství znečištění rozvojem průmyslové a zemědělské výroby.

Celé uvedené vývojové období bude popisovat uvedenou problematiku především pro území dnešní ČR.

S nástupem velkého rozvoje průmyslových závodů a díky intenzifikaci zemědělské výroby používáním velkého množství průmyslových hnojiv a postřiků na hubení plevelů a živočišných škůdců se kvalita surové vody ve všech typech zdrojů začala rychle zhoršovat. Z tohoto důvodu bylo zapotřebí zdokonalit technologické procesy, aby byla zachována kvalitní pitná voda splňující všechny limity kvality dle platné normy včetně organoleptických vlastností pitné vody.

Proto během několika let byly technologické procesy v úpravách vody doplněny minimálně o jeden až dva technologické stupně úpravy vody.

Jako nejúčinnější technologie na dané znečištění byla aplikována chemická koagulace, která byla zařazena jako první separační stupeň v nejrůznějších typech úpravárenských zařízení. Nejčastěji byly navrhovány vločkovací nádrže v kombinaci s usazovacími nádržemi a dále byly aplikovány nejrůznější typy čističů, které nazvaly hlavně velký rozvoj v energetice při výrobě chladících vod. Vzhledem k tomu, že při chemické úpravě voda ztrácela dobrou chuť vody, tak byly v mnoha případech jako třetí separační stupeň zařazovány rychlofiltry s náplní granulovaného aktivního uhlí, které výrazně zlepšovalo organoleptické vlastnosti pitné vody.

Další vývojová etapa technologických postupů úpravy vody bylo zavedení ozonizace ve fázi předozonizace, technologické ozonizace a závěrečné ozonizace jako technologická a hlavně jako desinfekce pitné vody. Každý z těchto

technologických postupů použití ozonizace mělo své hlavní opodstatnění v likvidaci velmi složitých kombinací znečištění v surových vodách.

Ozonizační zařízení (přístroje), které byly v začátcích této éry používány, byly velmi poruchové a drahé na provoz, ale postupem času několik významných firem tato zařízení zdokonalila ve všech směrech a tím se ozonizační zařízení začaly hojně využívat v technologiích úpravy pitné vody, jako velmi účinné na likvidaci znečištění. Za ozonizací musely být navrhovány zařízení na likvidaci zbytkového ozonu a za tímto účelem byly navrhovány vymývací komory a filtry s granulovaným aktivním uhlím, které byly stále zdokonalovány.

Vzhledem k tomu, že rychlofiltrace surové vody stále patřila a patří mezi nejúčinnější a nejekonomičtější úpravárenské procesy, vznikl obrovský tlak ze strany provozovatelů, aby staré nevyhovující rychlofiltry byly modernizovány s minimálními stavebními úpravami a vysokou funkční spolehlivostí provozní. Z těchto důvodů díky vývoji filtračních prvků a systémů tzv. „bez meziden“ se tento záměr podařil projektantům velmi rychle realizovat v technické provozní praxi a nové i rekonstruované rychlofiltry z hlediska provozní spolehlivosti a ekonomické výhodnosti postoupily na vyšší intenzifikační stupeň v rámci technologické a technické spolehlivosti provozu.

S dalším zvyšováním znečišťování surové vody v nejrůznějších kombinacích anorganických a organických znečištění relativně ve stále větším množství došlo zákonitě díky tlaku provozních společností k nutnosti další intenzifikace úpravárenských zařízení co nejefektivněji zlikvidovat co možná největší množství znečištění v každém úpravárenském stupni a hlavně navrhovat vždy kombinace těchto zařízení k dosažení co nejlepšího čistícího efektu.

Technologické systémy úpravy surové vody začaly být navrhovány vícestupňové a řádově od roku 2004 vždy technologickému návrhu úpravy vody předcházely již přímo poloprovozní zkoušky (které nahradily modelové zkoušky), aby (zvolená) navržená technologická zařízení spolehlivě upravovala surovou vodu dané kvality na vodu pitnou. V tomto období nastal největší rozvoj úpravárenských zařízení všech typů. Byly zdokonaleny a intenzifikovány provzdušňovací reaktory, vložkovací nádrže v kombinaci s usazovacími nádržemi, dále došlo k modernizaci pádlových čističů a dále v této době byly hlavně modernizovány flotační zařízení s velmi vysokou separační účinností. Dále byly stále zdokonalovány otevřené i tlakové rychlofiltry s kombinací náplní GAU a dalších filtračních materiálů na likvidaci také organického znečištění a dalších organických polutantů (znečištění).

V posledních deseti letech v důsledku co nejefektivnějšího způsobu likvidace znečištění ze surové vody nastal velký rozvoj také v oblasti mikrofiltrace – nanofiltrace pomocí keramických membrán, které nám v technologických provozech velmi spolehlivě odstraňují více jak 90 % znečištění v surové vodě. Velmi výhodně je tento systém kombinován s flotací a rychlofiltrací, což samozřejmě závisí na kvalitě (znečištění) surové vody.

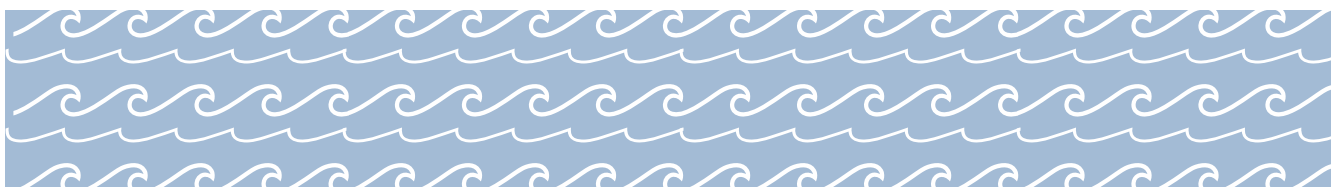
Tímto konstatováním o vývoji všech úpravárenských zařízení a kombinaci úpravárenských technologií se dostáváme do poslední současné vývojové etapy úpravy pitné vody, která spočívá v co nejefektivnější skladbě (kombinaci) úpravárenských zařízení v jakémkoliv efektivním počtu zařízení (včetně desinfekce). A z tohoto důvodu se dostáváme k nejmodernějšímu způsobu úpravy pitné vody, a to návrhu dvou technologických linek, z nichž jedna je relativně jednodušší a za běžné kvality upravuje podstatnou část surové vody a druhá úpravárenská linka je většinou méně kapacitní s více úpravárenskými stupni, která surovou vodu při zhoršené kvalitě dokáže více upravit (na vyšší kvalitu) a kombinací (mixováním) těchto dvou úpravárenských linek dostáváme výslednou kvalitu upravené (pitné) vody za jakýchkoliv kvalit surové vody. Tento systém je třeba chápat jako nejnovější trend samozřejmě s využitím a intenzifikací současné technologie úpravy vody, aby investiční náklady byly co nejefektivnější. Z výše uvedeného vyplývá, že nejmodernější úpravárenské technologie mohou mít přibližně 5 až 7 úpravárenských stupňů, které je také možno obtokovat při lepší kvalitě surové vody.

Z uvedeného konstatování vyplývá, že úpravárenské zařízení jsou modernizována do velmi vysokého stupně úpravy vody a kombinací těchto úpravárenských stupňů jsme schopni upravovat vodu téměř jakékoliv kvality, což se zásadně bude kladně projevovat také v obdobích sucha, kdy kvalita surové vody je velmi špatná.

Tento systém navrhování úpravy pitné vody vyžaduje rozbor surové vody minimálně v rozsahu pěti let se zaznamenáním extrémních kvalit surové vody. Vlastnímu návrhu technologie dané úpravy vody musí v dnešní době předcházet poloprovozní zkoušky přímo na dané lokalitě, pokud možno při nepříznivém stavu kvality surové vody.

Závěrem možno konstatovat, že čím větší je věnován individuální přístup návrhu technologie dané úpravy vody za podmínek, které jsou uvedeny výše, tím spolehlivější a ekonomičtější bude provoz dané úpravy vody. S tímto trendem projektování úpraven pitných vod je třeba vhodnými formami informovat co největší počet spotřebitelů a hlavně také provozovatele a investory.

Doc. Ing. Milan Látal CSc.

Přešli jsme na on-line vzdělávání

I vzdělávání zaměstnanců VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., se muselo přizpůsobit změnám způsobeným současným děním. Zvládli jsme vyřešit technickou stránku a také se naladili na novou distanční formu vzdělávání.

Zaměstnanci VAS si mohou koupit auto se slevou

Za zvýhodněných podmínek si nově mohou zaměstnanci naší společnosti pořídit nový vůz značky Volkswagen. A to vůz u vybraného prodejce na jihu Moravy, u společnosti ROS Brno.

Slevu je možné uplatnit po předložení potvrzení o zaměstnání u naší společnosti, a to na hlavní pracovní poměr. Další podmínky a výši slevy, která se pohybuje přibližně od 10 % výše, se zaměstnanci dozví na AltusPortálu.

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Naše životy jsou dnes jiné než před rokem. Epidemiologická situace je ovlivnila napříč všemi spektry. Dlouhodobé plány, které jsme byli zvyklí považovat za 100% platné, nahradily takové, kdy se dle situace přizpůsobujeme a měníme harmonogram realizace s týdenním nebo někdy i denním předstihem. Změny se dotýkají také našeho firemního vzdělávání.

Klasická prezenční školení neměla jen potenciál rozvoje vědomostí, ale také potenciál společenský, kdy lidé napříč divizemi využívali setkávání například i k řešení pracovní problematiky. Aktuálně platná vládní a celofiremní pravidla nám nařizují eliminovat osobní setkávání. Tato nařízení respektujeme a dodržujeme, nicméně vzdělávání jsme nezastavili, ale přizpůsobili se podmínkám dané situace.

V září 2020 jsme zahájili vzdělávání zaměstnanců pod dotačním titulem s názvem „VAS a lidé – společný rozvoj“. Zpočátku školení probíhala ještě jako klasická prezenční. Touto formou proběhlo například školení, spadající do aktivity Interní lektor, s názvem Úprava vody a zpracování provozních řádů. Následně se však epidemiologická situace začala zhoršovat a rozhodli jsme se přejít na on-line vzdělávání našich zaměstnanců.

Doposud bylo distanční formou realizováno více jak 20 školících dnů. Z oblasti obecného IT se jednalo o 13 školících dnů, proběhla školení Excelu, Wordu a PowerPointu v různých stupních úrovně. Z oblasti měkkých aktivit to bylo 5 školících dnů, uskutečnilo se školení na Time Managementu, školení Efektivní komunikace pro marketingový tým společnosti a školení Projektového řízení pro druhý běh Akademie VAS. V oblasti účetních a právních dovedností se distančně odškolily 3 dny, byla to například školení: Zákoník práce – novinky a praxe nebo Veřejné zakázky malého rozsahu. Z dalších vzdělávacích aktivit se realizovaly jazykové kurzy, konkrétně anglický jazyk na divizi Znojmo a na generálním ředitelství.

Máme za sebou první půlrok a čeká nás zpracování a vyhodnocení prvního monitorovacího období. Během těchto 6 měsíců se do dotačního programu zapojilo již 126 zaměstnanců.

Přeji nám všem, abychom tohle nelehké období zvládli ve zdraví a brzy se mohli opět potkávat, a to nejen na školeních.

Ing. Veronika Svobodová
personalistka GŘ

I rodinní příslušníci mohou využívat zvýhodněná volání

Významným benefitem pro všechny zaměstnance VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., je možnost využívat zvýhodněná volání a datové služby v rámci Zaměstnaneckého programu pro poskytování služeb mobilního operátora. Tento program navíc umožňuje každému zaměstnanci VAS, aby do něj přihlásil své rodinné příslušníky, čímž se program stává atraktivním i pro celé

rodiny. Podmínky pro vstup do zaměstnaneckého programu nastavuje zaměstnavatel.

Program v současné době využívají pro hlasové služby přibližně ¼ zaměstnanců VAS, celkem se jedná o 786 pracovníků. Kromě nich program využívá dalších 1 915 rodinných příslušníků. Úspory za volání jsou tak pro naše za-

městnance pomocí, jak uspořít v rodinných rozpočtech.

Do budoucna VAS uvažuje ve spolupráci s mobilním operátorem nabídnout zaměstnancům ještě další služby, které mobilní operátor zajišťuje.

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Z mobilu jste informováni o odstávkách nebo haváriích

Služba SMS Info zlepšuje celkovou komunikaci s našimi odběrateli. Díky ní jste vždy aktuálně a bezplatně informováni o odstávkách a haváriích na vodovodní, případně kanalizační síti v místě svého bydliště, do něhož dodává naše společnost pitnou vodu a zajišťuje odvádění odpadních vod.

Ohlédnutí za desetiletým obdobím vodohospodářských laboratoří

Na základě rozhodnutí Představenstva VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., v souladu s příkazem generálního ředitele, vznikl v lednu 2011 celek laboratoří. Organizační změna byla realizována zejména s ohledem na plnění požadavků akreditačních kritérií definovaných normou ČSN EN ISO/IEC 17025 „Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří“.

V jarních měsících roku 2011 byl realizován na všech pracovištích mimořádný audit pracovníky Českého institutu pro akreditaci o.p.s. (ČIA). Proces posuzování probíhal v průběhu dvanácti pracovních dní. Výsledný verdikt, laboratorní celek je připraven plnit všechny požadavky zmíněné normy. Organizační změna se promítla téměř ve všech oblastech činnosti.

Dokumentace

V laboratořích byla sjednocena dokumentace, byly vytvořeny jednotné směrnice, společné standardní operační a související postupy, záznamové formuláře apod. Plnohodnotně byl využit společný Laboratorní informační systém Labsys v oblasti metrologické evidence zařízení a referenčních materiálů a v oblasti interní kontroly kvality výsledků pomocí regulačních diagramů.

Vzdělávání a testování způsobilosti

Sjednocený systém managementu se promítl také do organizace programu interního a externího vzdělávání pracovníků laboratoří. Společná účast na akcích zaměřených na testování způsobilosti

přispěla k posílení týmové spolupráce mezi pracovníky se stejným odborným a profesním zaměřením.

Mobilní aplikace

Po dvou letech společné práce, byl akreditován, ve své době revoluční způsob dokumentace odběrných míst a dokumentace odběru vzorků pomocí mobilní aplikace v tabletu. Postup byl v roce 2013 prověřen a akreditován. V současnosti tento způsob dokumentace s úspěchem využívá mnoho subjektů, které vzorkují v terénu.

Investice

V souladu s investičním plánem byla jednotlivá pracoviště vybavena novým zařízením.

V oblasti vzorkování bylo nutné do laboratoří doplnit mobilní vzorkovače na odběry vzorků odpadních vod. Byla zakoupena vzorkařská auta, která zajišťují transport vzorků za požadovaných podmínek.

Do laboratoří odpadních vod byly, v návaznosti na změnu legislativy, zakoupeny termoreaktory a fotometry pro fotometrické stanovení chemické spotřeby kyslíku dichromanem.

V laboratořích pitných vod byly vyměněny zejména biologické termostaty. Nové termostaty s programovatelnou teplotou, umožňují zpracovat vzorky v průběhu celého týdne.

V laboratoři v Brně byla doplněna a obměněna zásadní přístrojová technika. Nový analyzátor Multi X 2500 (Analytik Jena) byl pořízen na stanovení sumárního ukazatele AOX, tento ukazatel je požadovaný v surových vodách a je zpoplatněným ukazatelem v odpadních vodách.

Iontový chromatograf Dionex ISC 500 DC (Thermo Scientific) umožnil stanovení chloritanů a bromičnanů a dalších aniontů v pitných vodách.

Zastaralé atomové absorpční spektrofotometry (z r. 1991 a z r. 2001) nahradil v roce 2014 hmotnostní spektro-

metr s indukčně vázaným plazmatem – ICP MS 7700 (Agilent Technologies). Zařízení umožňuje sledovat stopové koncentrace široké škály toxických kovů, i nekovů, včetně uranu ve vzorcích pitných i odpadních vod, v kalech a sedimentech.

Z pohledu směřování vývoje v laboratořích bylo zásadní zakoupení automatizovaných fotometrických systémů s elektrochemickým modulem Gallery plus (Thermo Scientific). Fotometry jsou umístěné na pracovištích v Třebíči a v Brně. Společné postupy, které byly v roce 2015 a 2016 akreditovány, umožňují efektivní stanovení většiny parametrů základního chemického rozboru.

Brněnská laboratoř, na základě pověření Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, nabízí stanovení radiologických ukazatelů. Automat EMS 3 (EMPOS) byl v roce 2017 (po dvaceti letech) nahrazen novým, výkonnějším typem.

V prosinci 2017 byl zakoupen analytický modulární systém – kapalinový chromatograf Agilent 1290 Infinity II s hmotnostním detektorem 6495 Triple Quad. V dubnu 2018 byl akreditován nový postup „Stanovení vybraných polárních pesticidů kapalinovou chromatografií (MS/MS)“. V současnosti je touto metodou stanoveno 120 pesticidů a metabolitů, a to včetně problematického stanovení široce používaného totálního herbicidu známého především pod obchodním názvem Roundup (aktivní složka glyfosátu a metabolit AMPA).

Třetí vydání normy ČSN EN ISO /IEC 17025: 2018 implementace LIMS LabSys verze 7

V normě ČSN EN ISO /IEC 17025: 2018 „Všeobecné požadavky na kompetenci zkušebních a kalibračních laboratoří“ byl zdůrazněn požadavek na řízení dat, management informací a validaci využívaných programů. Z těchto důvodů byla současně s normou implementována vyšší verze la-

boratorního informačního systému (LIMS) Labsys 7. Implementace byla posouzena v rámci pravidelné dozorové návštěvy v listopadu 2019.

V normě ČSN EN ISO/IEC 17025: 2018 je preferován procesní model laboratoře, který je doplněn zvažováním, řízením rizik a příležitostmi jednotlivých vybraných procesů. Od základu byla přepracována většina dokumentů, počínaje Příručkou kvality přes vybrané směrnice i postupy a byly vypracované některé dokumenty nové. Nová kritéria normy a jejich naplňování bezesporu přispěla k odhalení rizik a slabých míst v činnosti laboratoří.

Rok 2020 byl rokem relativního klidu, alespoň z pohledu systému managementu kvality. Na žádném z pracovišť nebyla realizována dozorová návštěva. Tento čas byl využit k přípravě na reakreditaci 2021 a nastavení kompetencí v rámci plánované úpravy organizační struktury.

Shrnutí

Za předchozí desetileté období byl laboratorní celek podroben kontrolním auditům dvěma skupinami nezávislých posuzovatelů, kteří jsou odborníci s vysokou erudicí. Střídavě byla pracoviště navštívena v rámci běžných dozorových návštěv a v roce 2016 a 2021 v rámci reakreditací.

V obou případech posuzovatelé s uznáním hodnotili nastavení vlastního systému managementu, využívání elektronicky řízené dokumentace SW Altus PORTAL, včetně orientace pracovníků v tomto systému. Ocenili také nastavení a využívání jednotlivých modulů laboratorního informačního systému LabSys. Kladně hodnotili také použití mobilní aplikace při dokumentaci odběru a přenosu informací z terénu.

Odborní posuzovatelé vedli pohovory s vybranými pracovníky v rámci tzv. witness auditů, ve kterých se dotkli nejen vlastních procesů (vzorkování, laboratorní zkoušky), ale hodnotili také znalosti v oblasti plnění požad-

davků normy ČSN EN ISO/IEC 17025: 2018. Pracovníci prokázali i v této oblasti potřebnou znalost a schopnost komunikace a byli po zásluze pochváleni. Sjedený systém managementu se promítl do realizace externího i interního vzdělávání. Je zajištěn trvalý odborný růst všech pracovníků, kteří jsou následně schopni své znalosti využít a také prezentovat.

V letošním roce byla významná část posuzování, vzhledem k nepříznivému vývoji epidemiologické situace, vedena „technikou na dálku“ s využitím online připojení přes virtuální

jednací místnost na serverech ČIA. Tento fakt kladl vysoké nároky na organizaci, zejména při předávání potřebných dokumentů.

Závěr

Ze zpráv od všech posuzovatelů vyplývá, že posuzovali laboratorní celek s „tradicí“. Jako klíčové hodnotili stabilní personální obsazení, citlivou generační obměnu na všech pozicích.

Potřebný efekt přináší také cílené využití kvalifikace a zkušenosti vzorů, laborantů, analytiků, manažera kvality i interních auditorů v rámci celku.

Rozvoj laboratoří, zejména v oblasti investic, organizačních změn by nebyl možný bez důvěry a podpory vedení společnosti.

V rámci hodnocení zaznělo, mimo jiné, od odborných i vedoucího posuzovatele srovnání s jinými zkušebními laboratořemi.

Slova chvály jsou v tomto směru pro nás všechny zavazující.

RNDr. Zdenka Boháčková
manažerka laboratoří

Čerpání stravenek a benefitů ovlivnila pandemie

Již rok využívají zaměstnanci VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., elektronické karty EDENRED, které nahradily papírové stravenky a na benefitní část těchto elektronických karet jsou taktéž nahrávány i odměny v okamžiku, kdy má zaměstnanec nějaké životní či pracovní výročí.

Po roce využívání této novinky jsme se zeptali dodavatele těchto karet, k čemu je naši zaměstnanci v roce 2020 nejvíce využívali?

„Rok 2020 byl ovlivněn pandemií koronaviru COVID-19, což se podepsa-

lo i na tom, jak zaměstnanci nejen ve VAS, ale i v dalších společnostech karty využívali. Uzavřené restaurace byly příčinou toho, že finance na stravenkové části karet zaměstnanci nejvíce využívali při nákupu potravin, dále pak masa, uzenin a drůbeže. Následovala rychlá občerstvení a teprve potom restaurace,“ přiblížila manažerka firmy EDENRED Petra Kudličková.

Obdobná situace byla i s využitím benefitní části karet. Tyto prostředky zaměstnanci VAS nejvíce a nejčastěji využívali v lékárnách, což opět souvisí se situací ovlivněnou pandemií. Následovaly nákupy knih, nákupy v optikách a dále pak ve sportovních zařízeních.

Společnost EDENRED taktéž nabízí majitelům karet řadu dalších novinek,

které je třeba sledovat na portálu společnosti.

Patří mezi ně například:

- možnost využití slev na paliva do soukromých vozidel u čerpacích stanic Benzina prostřednictvím Benzina karet
- Rozšíření e-shopů na volnočasové aktivity – 125 e-shopů (jejich aktuální seznam ve vyhledávači provozoven na úvodní stránce www.edenred.cz)
- cashback pro zaměstnance na stravenkové peněženke – 5 nebo 10 Kč za útratu min. 100 Kč v restauraci/okénka dle typu partnera

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Hodnocení naší práce očima zákazníků

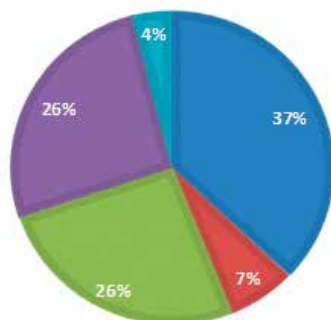

Sledování spokojenosti zákazníků VAS je od roku 2010 realizováno formou dotazníku.

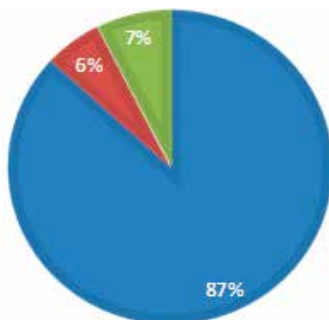
1. Kdy jste kontaktoval/kontaktovala naši firmu naposledy a v jaké souvislosti (nejasnosti při fakturaci, zřízení přípojky, problémy s kvalitou pitné vody,...)
2. Jste spokojen/spokojena s kvalitou pitné vody?
3. Jste včas informován/informována o přerušení dodávky pitné vody?
4. Jste spokojen/spokojena s dosažitelností zaměstnanců VAS?
5. Jste spokojen/spokojena s rychlostí reakce a profesionalitou ze strany oslovených zaměstnanců VAS?
6. Jakému typu komunikace dáváte přednost?
7. Co postrádáte na webových stránkách VAS, www.vodarenska.cz?
8. Vaše komentáře, připomínky.

Distribučováno bylo 436 a následně bylo vráceno 229 vyplněných dotazníků. Otázky 1, 7 a 8 nebyly vzhledem k jejich charakteru zahrnuty do grafického hodnocení.

Jakému typu komunikace dáváte přednost?

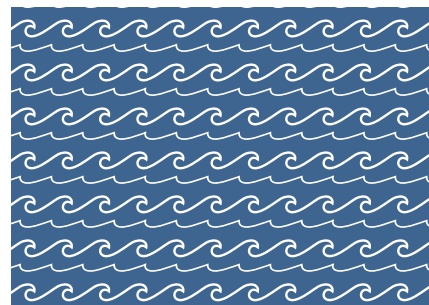

Jak jste spokojen/a s kvalitou pitné vody?

■ osobní návštěva ■ listinná forma
■ e-mail ■ webové stránky ■ telefonicky ■ ano ■ ne ■ nemohu posoudit

Z hlediska dlouhodobého sledování bylo provedeno souhrnné vyhodnocení vývoje spokojenosti našich zákazníků s kvalitou vody a s rychlostí reakce našich zaměstnanců, s jejich dosažitelností a profesionalitou. Bylo rovněž provedeno vyhodnocení informovanosti o plánovaných odstávkách dodávky pitné vody.

Vývojové trendy jsou hodnoceny za sledované období uplynulých 11-ti let, což souvisí s obdobím implementování systému řízení kvality (QMS) podle normy ISO 9001 do firemních procesů, tedy s obdobím, za které jsou k dispozici vstupní data.

Dále rovněž odráží nastavení nové koncepce formulování dotazů zákazníků, což se bezprostředně projevilo v rozsahu hodnocených trendů. Proto je pro dva vývojové trendy zpracována pouze 5-ti letá datová řada.

Lze tedy konstatovat, že:

- Naše společnost je vnímána dlouhodobě převážně kladně.
- Zcela zjevné je kladné hodnocení přístupu zaměstnanců společnosti k řešení požadavků zákazníků, tedy v oblasti, která je ze strany zaměstnanců při jejich iniciativním přístupu nejlépe ovlivnitelná.
- Nepříznivý trend se projevuje pouze v oblasti včasné informovanosti o plánovaných odstávkách. Zlepšení lze očekávat vlivem širšího začlenění nových informačních technologií do systému (SMS zprávy a e-maily).

Ing. Josef Filla
vedoucí oddělení IMS

V dnešní době mají správné informace ve správný čas ještě větší význam než kdy dřív, míní Ing. Vilém Žák

SOVAK ČR si zvolil k 31. 3. 2020 nového ředitele Ing. Viléma Žáka. Nahradil tak Ing. Oldřicha Vlasáka, který odstoupil na vlastní žádost, odchází do důchodu, a který funkci ředitele vykonával 5 let.

Od loňského března jste novým ředitelem oborového sdružení SOVAK. Jaké jsou Vaše cíle v nové funkci?

Těch cílů je celá řada a samozřejmě základ vychází z podstaty našeho spolku a účelu, pro který byl založen. Snažím se o co nejlepší a také o co nejefektivnější zajišťování informační a poradenské činnosti pro všechny naše členy. V této složité době mají správné informace ve správný čas ještě větší význam než za normální situace. Abychom mohli dělat to, co od nás členská základna očekává, museli jsme změnit způsob fungování směrem k digitalizaci naší činnosti. Díky tomu je ale rozsah našich služeb plně srovnatelný s obdobím před kovidem a v některých ohledech dokonce větší. Jak asi víte, například se nám podařilo v první kovidové vlně zajistit pro všechny naše členy ochranné pomůcky v kategorii FFP 3, včetně jejich distribuce.

Kam se podle Vašeho názoru v posledních letech posunul obor vodního hospodářství v tuzemsku? Jaké jsou aktuální problémy v oboru, co je lepší a co je naopak horší a je třeba řešit?

Odpověď na tuto otázku do značné míry souvisí s jedním z největších problémů našeho oboru a tím je jeho atomizace. V ČR existuje podle posledních údajů více než 7 tisíc subjektů provozujících vodohospodářskou infrastrukturu a více než 3 tisíce subjektů ji vlastní. Přitom 112 řádných členů SOVAK ČR vyrábí a zásobuje pitnou vodou 9 milionů obyvatel a pro téměř 8 milionů

obyvatel odvádí a čistí vodu odpadní. Tato čísla napovídají, že úroveň poskytovaných vodárenských služeb je v různých místech různá. Trend posledních let je maximální důraz na kvalitu dodávané i čištěné vody a samozřejmě také na spolehlivost zajišťovaných služeb. Problém oboru díky jeho roztržitému mimo jiné je, že zejména menší vlastníci a provozovatelé nevytvářejí prostředky na obnovu vodohospodářského majetku, což s sebou nese časovaný problém. O tom, že to tak je, svědčí data benchmarkingu, který provádí Ministerstvo zemědělství. Uvedený nešvar se týká téměř 2 tisíc subjektů. Naš obor má problémů více, ale to by bylo na samostatný článek.

Nejprve hrozba sucha a následně vydatné srážky, jež mnohde narušily kvalitu pitné vody. Budou podle Vašeho názoru mít tyto extrémy vliv do oboru vodárenství?

Klimatický vývoj mimo jakoukoliv pochybnost prověřuje limity každé vodárenské společnosti. V tomto směru nás čeká hodně práce a také hodně investic. Rizika spojená s klimatickým vývojem si uvědomuje i naše rezortní ministerstvo, a tak připravilo a připravuje podpůrné investiční (dotační) prostředky pro rekonstrukce a propojování nadregionálních vodárenských páteřních sítí, které by v případě extrémních klimatických jevů měly být schopné převádět vodu mezi jednotlivými vodárenskými systémy. Mimo tato opatření musí každá vodárna vyhodnotit, kde má s ohledem na vámi zmíněné klimatické projevy nejslabší místa, která musí řešit.

Jak a v čem chce vaše organizace pomáhat provozním společnostem, jakou je VAS?

SOVAK ČR je spolek sdružující členy působící ve všech možných modelech vlastnění a provozování vodohospodářské infrastruktury. Mojí ambicí je, aby náš spolek zajišťoval služby pro všechny členy bez rozdílu. Není to jednoduché, ale jsem přesvědčený, že je to možné. Ale abych byl konkrétnější. Nejvíce se to asi projevuje v legislativě. Proto je nezbytné, aby se do připomínkování příslušných předpisů v daleko větší míře zapojovali členové našich odborných komisí a formulovali připomínky platné napříč modely provozování. Domnívám se, že se to zatím daří.

Do funkce jste nastoupil v době začínající epidemie COVID-19. Jak tato epidemie ovlivnila a ovlivňuje vodárenství?

Stále platí okřídlené rčení „co tě nezabije, to tě posílí“. Chci tím říct, že pandemie prověřila naše možnosti, schopnosti a také odhalila naše nedostatky a omezení. Když se z toho dokážeme poučit, vyjdeme z pandemie silnější a snad i lepší. To by mělo platit obecně. V každém případě pandemie ukázala, že vodárenství jako odvětví kritické infrastruktury funguje spolehlivě, zcela samostatně a vytváří tak jeden z pilířů zvládnutí pandemie navzdory tomu, že se o tom nikde nemluví a nepíše. Pro mediální svět jsou v první vlně zvládnutí pandemie jen zdravotníci a další složky integrovaného záchranného systému. To, že jim teče kvalitní voda 24 hodin 7 dní v týdnu

všichni berou jako samozřejmost. Jsem přesvědčený, že je to pro náš obor vizitka té nejvyšší kvality.

Ovlivnila podle Vás epidemie vztah lidí k vodě, spotřebu vody a nebo potřebu její ochrany?

SOVAK ČR dělal mezi svými členy do-
tazníkové šetření, abychom měli „tvrdá“
data o dopadu pandemie na náš obor.
Ze sebraných dat nelze usuzovat, že by
se změnil vztah lidí k vodě. Jednotlivé
vodárny samozřejmě zaznamenávají
změny ve spotřebě vody a v produkci
vody odpadní, ale to souvisí zejména
s jiným režimem pohybu obyvatel.
Nejlépe je to vidět v turisticky expono-
vaných sídlech jako například Český
Krumlov, Praha a další. Tady je pokles
ve spotřebě vody významný a může
přesáhnout i 10% hranici. Vliv na pokles
spotřeby mají také uzavřené vysoko-
školské kampusy, kancelářská centra
a další podobná infrastruktura, ze kte-
ré se přesunuli studenti a zaměstnan-
ci na home office. A pak samozřejmě
existují vodárny, kde v důsledku výše
popsaných situací spotřeba dokonce
stoupá.

Chystá SOVAK v současné době nějaké zajímavé projekty pro odbornou veřejnost nebo pro laickou veřejnost?

V duchu toho, co jsem již říkal, se
na SOVAK ČR snažíme neustále vy-
mýšlet zajímavá, ale hlavně pro naše
členy užitečná témata k odprezentová-
ní. Jedním z takových je seminář o
využití sociálních sítí ve vodárenské
praxi (uskutečnil se 16. 2. 2021). Mys-
líme si, že tady máme jako obor velký
dluh vůči vnějšímu světu. Málo mluví-
me o tom, co všechno děláme pro za-
jištění dodávek kvalitní vody a čištění
vody odpadní. Když tuto niku na po-
myslném mediálním trhu neobsadíme
my, snadno jí obsadí někdo jiný a in-
formace, které tam bude šířit nemusí
být pro obor vždy jen lichotivé. Mám
pocit, že se toto občas děje a proto
bychom měli změnit náš model cho-
vání. Další zajímavý webinář se bude
týkat provozování vodohospodářské

*Ing. Vilém Žák má za sebou více
jak čtvrt století trvající kariéru
v environmentální oblasti. Mimo
jiné je autorizovanou osobou
pro posuzování vlivů staveb
na životní prostředí. Za zmínku
stojí jeho dlouhodobá působnost
v dozorčí radě vodárenské
společnosti Vodárny Kladno-
Mělník, a.s., působení v roli
náměstka hejtmana pro životní
prostředí na Středočeském kraji
či působení v poradní funkci na
Ministerstvu životního prostředí nebo
ve funkci statutárního náměstka
na Ministerstvu zemědělství.
Před příchodem do SOVAK ČR
působil řadu let v expertní roli
pro společnost Deloitte.*

infrastruktury v kontextu požadavků
orgánů požární ochrany na zajišťová-
ní přístupu k požární vodě. Požadavky
hasičů jsou často mimo možnosti vo-
dáren a vznikají tak třecí plochy. Jak
k řešení těchto problémů přistupovat
a jestli taková řešení vůbec existují,
o tom seminář bude.

**Jak obor podle Vás ovlivní novela
vyhlášky Ministerstva zemědělství
č. 428/2001 Sb., kterou se provádí
zákon č. 274/2001 Sb., o vodovo-
dech a kanalizacích pro veřejnou
potřebu a o změně některých zá-
konů (zákon o vodovodech a kana-
lizacích)?**

Uvedená vyhláška je jedním z mnoha klí-
čových předpisů pro náš obor a proto jí
věnujeme mimořádnou pozornost. Proto
Představenstvo SOVAK ČR určilo zvláštní
pracovní skupinu složenou z nejlep-
ších odborníků, aby v rámci legislativní-
ho procesu připravovali pro Ministerstvo
zemědělství patřičná stanoviska a ná-
vrhy. Jde nám o to, aby výsledné zně-
ní bylo v praxi použitelné, srozumitelné
a obecně platné pro všechny vlastníky
i provozovatele. Myslím, že se nedo-
pustím žádné netaktnosti, když prozra-
dím, že klíčová osoba v dané pracovní
skupině je pan Ing. Lidmila. Šíře jeho
znalostí a nadhled s jakým ekonomický
náměstek GŘ VAS dokáže argumento-
vat při jednání s příslušnými úředníky
jsou obdivuhodné. Spolupráce s ním je
pro mě velkým přínosem.

Když se řekne slovo voda, co osobně toto slovo pro Vás znamená? Co se Vám v této souvislosti vybaví?

Voda pro mě znamená bez přehá-
nění celoživotní předmět zájmu, a to
nejen z pracovního hlediska. Ve vol-
ném čase se věnuji fotografii a voda je
z tohoto pohledu neskutečný fenomén
ve všech svých formách a skupen-
stvích. A v souvislosti s vodou se mi
zejména v poslední době vybavují skvělí
lidé, odborníci zapálení pro věc, ochotní
kdykoliv nezištně přispěchat s radou či
pomocí.

Máte nějaké životní motto nebo přání (i oboje), jež byste rád předal našim čtenářům?

Mám rád moudrosti ukryté ve rčeních.
Koneckonců už jsem v rámci tohoto po-
vídání jedno použil a rád přidám další.
Myslím, že teď více než jindy platí, „Když
nejde o život, tak je všechno v pohodě“.
Omlouvám se, že jsem to trochu poupra-
vil, ale nechci vaše čtenáře pohoršovat.

Čtenářům bych chtěl popřát především
pevné zdraví, hodně sil pro zvládání to-
hoto těžkého období a naději, že již brzy
bude lépe.

**Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace**

Jan Pešek: Čekají mě nové výzvy, na které se těším

Na základě personálních změn na divizi Jihlava došlo od 1. února ke změně na pozici člena marketingového týmu VAS. Tuto funkci zastával 6 let Jan Pešek jehož texty pravidelně plnily stránky Vodárenských kapek. Vzhledem k tomu, že ho nyní čekají jiné pracovní povinnosti, zajímalo nás, jak hodnotí uplynulé období a především jeho dosavadní práci v marketingovém týmu. Proto jsme si dovolili mu položit pár zvědavých otázek.

Jak hodnotíš svoje dosavadní působení ve VAS?

Na vodárně jsem již dlouhých 15 let od roku 2006. Připadá mi, jako kdyby to bylo teprve včera. Ta doba uplynula velmi rychle, aniž by to člověk nějak postřehl.

Když si vzpomenu na svoje začátky, tak jsem nejdříve působil na tehdejší pozici asistenta ředitele. To byla pro mě v 27 letech opravdu velká zkušenost, jak po stránce flexibility, nových situací, zkušeností a pracovního nasazení. Zažil jsem také několik ředitelů, kteří se na naší divizi postupně vyměnili, až do současnosti byli celkem čtyři. To si myslím, že je za tu dobu poměrně dost a spolupráce s každým z nich byla opravdu velmi specifická a zajímavá. Hodně jsem si z toho odnesl do mého dalšího působení na VAS.

Od roku 2014 jsem působil na pozici referenta speciálních činností na úseku ředitele a od roku 2015 jako člen marketingového týmu. Zažil jsem toho s ostatními kolegy z marketingového týmu opravdu dost, odvedli jsme poctivý kus společné práce a cítím, že jsme naši společnost v oblasti marketingu posunuli dál dopředu jako moderní a perspektivní firmu. Stále je ovšem na čem pracovat a to je dobře.

Co ti za těch 15 let práce dala nebo vzala?

To je sice jednoduchá otázka, na kterou však neexistuje jednoduchá odpověď. Pokud bych to měl nějak stručně

vystihnout, tak se dotknu jen několika oblastí. Určitě jsem se naučil samostatně pracovat a spolupracovat a sdílet s ostatními nějaké hodnoty. Rozhodně jsem se zlepšil ve vyjadřovacích schopnostech a získal větší odvalu pro různá rozhodnutí. Také jsem za ty roky poznal mnoho nových kolegů, kteří pro mě byli vždy inspirací, vzorem a zdrojem nových zkušeností.

Rozhodně to vidím tak, že pracovní pozice, ve které jsem řadu let mohl působit, mi více dala, než vzala. Když se ohlédnu zpět na moje začátky u VAS a srovnám to se současností, mám dobrý pocit z veškeré odvedené práce, kterou jsem mohl pro VAS udělat.

Co pro Tebe osobně znamená pracovat pro VAS?

VAS považuji za stabilní firmu s dlouholetými zkušenostmi a profesionálním přístupem ke všem našim zákazníkům. Dlouhodobě se snaží starat také o své zaměstnance, což je vidět i z toho, že jim přináší řadu zaměstnaneckých výhod a benefitů, které u soukromých firem rozhodně nejsou.

I přesto, co se v poslední době událo na naší divizi v souvislosti s provozováním infrastruktury ve městě Jihlava,

jsem moc rád, že jsem i nadále zůstal zaměstnancem VAS. Vážím si toho, že firma se mnou počítá i do budoucna a já se budu maximálně snažit tuto důvěru nezklamat i v nové pracovní pozici.

Pokud bys měl vzpomenout na nějakou významnou akci, událost, kterou zpětně považuješ za úspěšnou, která tě potěšila, jaká by to byla?

Takových větších akcí, kde jsem měl možnost podílet se na spoluorganizaci, bylo pochopitelně za těch uplynulých 15 let více. Mezi ty významnější bych uvedl třeba Světový den vody na divizi Jihlava v roce 2011, oslavu 20. výročí založení VAS v roce 2013, dále 25. výročí založení VAS v roce 2018, organizaci firemních večírků, cyklovýletů, sportovních událostí atd.

Ale osobně považuji za takový pomyslný „organizátorský vrchol“ svého působení na VAS sportovní akci Vodohospodářské sportovní hry, které proběhly v Jihlavě v r. 2018. To byla opravdu, co do rozsahu se týče, největší událost, která se nesmazatelně zapsala do historie VAS. Představte, že se dokážeme v Jihlavě postarat o cca 500 sportovců po stránce ubytování, občerstvení a zajištění sportovišť byla zpočátku nepředstavitelná. Vzpomínám si, že organizace takové akce začala zhruba už rok dopředu a já jsem se navíc v té době zrovna léčil s vyhrězlou plotýnkou. Možná i díky tomu jsem měl více času zařizovat různé organizační záležitosti, které se této akce týkaly. Sám jsem také pravidelným účastníkem vodohospodářských her v tenise. Ovšem v roce 2018 jsem vůbec ani netušil, zda budu moci díky léčení vyhrězlé plotýnky vůbec nastoupit.

Každopádně na to vzpomínám moc rád, když jsme společně s kolegy z generálního ředitelství a divize Žďár nad Sázavou v organizačním výboru her velmi usilovně celou akci připravovali. A zvláště ten poslední týden před samotným zahájením sportovních her jsme v Jihlavě pracovali mnohdy od rána až do večera, aby bylo vše co nejlépe připraveno a zajištěno. Tyto společné chvíle nás hodně sblížili a upevnili naše vzájemné přátelství.

Honza je pravidelným úspěšným reprezentantem VAS na Vodohospodářských hrách

Nakonec tou největší odměnou za velké úsilí byla spousta pochvalných ohlasů od ostatních účastníků her z jiných organizací. A zvláště ta skutečnost, že jsem nakonec mohl být nejen pořadatelem, ale také samotným účastníkem her. I když jsem nejdříve vůbec nevěděl, zda budu moci nastoupit, nakonec se nám podařilo s kolegou Martinem Holubem obsadit úžasné třetí místo v tenise. A to bylo pro mě osobně nezapomenutelným zážitkem a obrovskou radostí.

Takové vzpomínky a zážitky zůstanou v mysli na celý život a člověk se k nim rád vrací.

Čemu se rád věnuješ ve volném čase? Jaká jsou tvá oblíbená místa?

Tak asi většina o mně ví, že jsem sportovcem tělem i duší. Takže aktivní sport nadále hraje v mém životě důležitou roli, samozřejmě už jenom rekreačně. Pravidelně si rád s kamarády zahrají florbal, badminton, tenis a jiné sporty.

Mám rád i zimní sporty jako lyžování nebo běžecké lyžování. A protože máme v blízkosti Jihlavy i chatu, rád trávím čas i tam různými pracemi a „někdy“ se mi podaří i odpočívat.

Rád navštěvuji zajímavá místa po celé České republice, myslím si, že jich tady máme více než dost. A ze zahraničí mě okouzlovalo Švýcarsko, kam bych se, pokud bude v budoucnu příležitost, rád ještě někdy podíval.

Co očekáváš od své nové pracovní pozice referenta řízení prací?

Nové začátky bývají vždycky krušné a nejinak tomu je i v mé současné pracovní pozici. Dá se říci, že všechno je pro mě naprostou novinkou, musím se učit hodně nových věcí a pochopit různé procesy a postupy.

Ale pevně věřím, že po čase se mi podaří zapracovat a budu tak moci nadále pokračovat v naplňování nových cílů a díky tomu získám další rozhled.

Jsem člověkem, který se rád učí nové věci, a vím, že se mi nyní otevírá úplně jiný obzor a pohled do firemních záležitostí. Těším se na to, že budu moci být užitečný v rámci divize zase někde jinde a jinak.

Určitě mi bude chybět moje předchozí pracovní pozice a spolupráce s tak báječnými kolegy, které jsem měl možnost za tu celou dobu poznat. Ale věřím, že se s nimi budu moci v budoucnosti potkat při jiných příležitostech.

Jan Novotný
technik BOZP a PO divize Jihlava

Inovativní projekt se dostal do své realizační fáze

Díky tvořícímu se zákalu vody při extrémních dešťových srážkách nebo při intenzivním tání sněhu vznikl nový inovativní projekt, který byl následně zařazen mezi projekty VVI (věda, výzkum, inovace) v naší společnosti.

O heraltickém zdroji kvalitní pitné vody již bylo napsáno mnohé. Slouží přes osmdesát let a děláme vše proto, aby mohl sloužit i po všech nástrahách poslední doby, suchu, extrémních srážkách i kůrovcové kalamitě.

Jednou ze zatím nezodpovězených otázek souvisejících s funkcí tohoto zdroje je vznik zákalu vody při extrémních dešťových srážkách nebo při intenzivním tání sněhu. Jímání vody je realizováno relativně mělkými zářezy v hloubkách od tří do šesti metrů, a tak by se mohlo zdát, že vznik zákalu je vlastností tohoto typu jímání vody. Na straně druhé ale víme, že v minulosti byly provedeny některé nešetné zásahy do svodného potrubí. Příčinou vzniku zákalu by mohlo být jejich porušení a průsak povrchové vody.

Před vstupem do úpravy bylo instalováno kontinuální měření zákalu vody, které umožnilo včasné zásahy a pomohlo tak eliminovat případné škody. Příčinu jeho vzniku bohužel neodhalilo. Je třeba si uvědomit, že síť pramenních zářezů, jímacího a svodného potrubí, je dlouhá téměř devět kilometrů a nachází se v lokalitě lesnatého terénu (dnes však již jen částečně), bez přívodu elektrické energie.

Celé jímací území je rozděleno na tzv. prameniště č. I s deseti pramenními jímkami a o něco málo mladší prameniště č. II s osmi pramenními jímkami. Konfigurace

terénu a hlavně absence zdroje energie neumožnily dosud žádné objektivní měření, které by potvrdilo či vyvrátilo příčiny vzniku zákalu. Odběr vzorků i přítomnost obsluhy byly vždy až po dešťové události a relativně dlouho po vzniku zákalu. Pouze potvrdily jeho vznik a intenzitu, nebyly však schopny odhalit čas a místo jeho vzniku – nebo potvrdit, že vzniká plošně. Jedinou zkušeností bylo, že zákal z prameniště č. I je obvykle větší než z prameniště č. II.

Na základě snahy tyto otázky zodpovědět vznikl projekt, který byl následně zařazen i mezi projekty VVI (věda, výzkum, inovace). Jeho základním principem je sestrojenní zařízení, která budou kontinuálně měřit zákal ve vybraných pramenních jímkách a data přenášet na vodárenský dispečink. Po vzniku dešťové události a následném zakalení vody bude možné vyhodnotit, kde a kdy zákal přesně vzniká. Inovativnost projektu spočívá zejména v tom, že zdrojem elektrické energie je solární panel a zařízení tak může měřit a vysílat údaje odkudkoli z terénu. Tento princip může být samozřejmě dále využit i pro měření a přenos jiných veličin z míst bez přívodu elektrické energie.

Úvodní fáze projektu nebyly jednoduché – nalezení vhodné zákaloměrné sondy, vývoj GSM modulu pro přenos dat, vývoj řídicího automatu a sestavní rozvaděče „na míru“. Hlavním kritériem při vývoji celého zařízení

byla minimální spotřeba energie, aby systém mohl pracovat celoročně pouze ze solárního panelu. To vše zabralo hodně času a úsilí. Nakonec se vše podařilo a po odzkoušení v laboratorních podmínkách bylo první měřicí zařízení nainstalováno v reálné

Měřicí zařízení bylo nainstalováno v pramenní jímkce

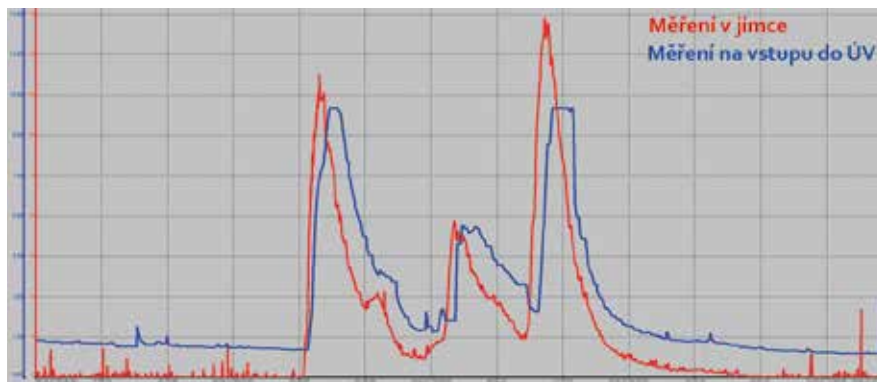
pramenní jímkce (přesně 3. 2. 2021 v jímkce „Pod Babí horou“ s prameny I/c – I/d). Sonda byla umístěna tak, aby měření nebylo ovlivňováno bublinkami nebo případnými mechanickými nečistotami.

První výsledky ukázaly, že tento způsob měření zákalu bude funkční. Navíc v tomto období výrazně kolísaly teploty, měnil se průtok vody z jednotlivých pramenů i jejich kvalita včetně nárazového vzniku zákalu. To již sonda zachytla a při porovnání s vývojem zákalu měřeným na vstupu do úpravy je patrná prodleva odpovídající době zdržení vody mezi jímkou a úpravnou. Kolísání počasí tak pomohlo potvrdit, že naše předpoklady byly správné a že po osazení dalších měrných míst budou získány zajímavé a zatím neznámé informace o chování rozsáhlého jímacího zařízení.

Ing. Jaroslav Hedbávny
ředitel divize Třebíč

Ing. Michal Ondráček
výrobně-technický náměstek divize Třebíč

Petr Musel
mechanik měřicích a regulačních zařízení

Vývoj vzniku zákalu měřený na vstupu do úpravy

Dotace z Operačního programu Životní prostředí na Znojemsku – shrnutí roku 2020 a výhled do dalšího období

Přestože loňský rok probíhal tak, jak by nikdo z nás nepředpokládal, některé věci se naštěstí nepřerušily a daří se na nich pracovat i nadále. Jsou to nejen nepřetržité dodávky pitné vody a odvádění vod odpadních našim zákazníkům, ale také budování nových a rekonstrukce stávajících vodovodů, rekonstrukce či intenzifikace kanalizací a čistíren odpadních vod.

V roce 2020 byly již ukončeny zkušební provozy a uvedeny do trvalého provozu stavby, které byly dotovány v rámci 42., popř. 43. výzvy z Operačního programu Životní prostředí. Jedná se o stavby Rekonstrukce ÚV Loděnice, Kanalizace a ČOV Třnové Pole. Dále ČOV Chvalatice, kde bude ukončen zkušební provoz v srpnu 2021.

Rekonstrukce ÚV Loděnice

Stavba zahrnuje rekonstrukci ÚV Loděnice s kapacitou 7 l/s a vybudování nového vrtu L101. Úpravna vody slouží pro obce Loděnice, Jezeřany-Maršovice, Kubšice, Branišovice, Olbramovice a Šumice a zásobuje tak cca 3370 obyvatel.

Kanalizace a ČOV Třnové Pole

Stavba výstavbu splaškové kanalizace v celkové délce cca 1 500 m a vybudování čistírny odpadních vod pro 200 EO

Kanalizace a ČOV Chvalatice

Jedná se o výstavbu splaškové kanalizace v celkové délce cca 2 900 m, včetně vybudování čistírny odpadních vod pro 200 EO.

V současné době se dokončují dvě stavby na vodovodech, které patří k největším na Znojemsku. Jsou dotovány z Operačního programu Životní prostředí v rámci 43. výzvy na zlepšení zajištění kvality pitné vody obyvatelstva. Jedná se o Zajištění kvality pitné vody pro skupinový vodovod Damnice a skupinový vodovod Božice. Tyto stavby představují zásobení pitnou vodou celkem pro více než 10 500 obyvatel.

SV Božice – zkapacitnění vodovodu

Jedná se o rekonstrukci a zkapacitnění úpravny vody Božice na 17 l/s, včetně výstavby nového vrtu, vybudování dvou nových věžových vodojemů v Božicích a Šanově a výstavbu nových výtlačných vodovodních řadů v celkové délce cca 3 700 m.

SV Damnice – zajištění kvality pitné vody – II. etapa

Jedná se o rekonstrukci a zkapacitnění úpravny vody Oleksovice na 6 l/s, včetně výstavby nového vrtu, vybudování nových vodojemů v Dolenicích, Bohuticích a Miroslavských Kninicích a dále rekonstrukci a výstavbu nových vodovodních řadů v celkové délce cca 19 300 m.

V roce 2020 byly rovněž zahájeny stavby, které byly schváleny v rámci 71. výzvy z Operačního programu Životní prostředí zaměřené na výstavbu, rekonstrukci kanalizací a ČOV. Jedná se o výstavbu nové kanalizace a ČOV v obci Troskotovice, a dále o rekonstrukci a intenzifikaci ČOV v obcích Vranov nad Dyjí, Citonice a Hodonice.

Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Vranov nad Dyjí

Jedná se o rekonstrukci a intenzifikaci stávající čistírny odpadních vod v městysu Vranov nad Dyjí. Současný stav čistírny, která je provozována od roku 1995 vyžaduje neodkladnou rekonstrukci všech stávajících objektů od vstupní čerpací stanice až po výústní objekt výtoku vyčištěných odpadních vod do řeky Dyje. Současně i reálná kapacita akivačních nádrží, z pohledu nyní platné legislativy, odpovídá hodnotě 1 200 EO, což absolutně neodpovídá potřebné kapacitě čistírny odpadních vod – 1 800 EO s ohledem i na budoucí rozvoj městyse.

Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Citonice

Jedná se o rekonstrukci a intenzifikaci stávající čistírny odpadních vod v obci Citonice, jejíž současná kapacita je 600 EO. Současný technický stav stavebních objektů čistírny a plánované budoucí napojení nové kanalizace z obce Bezkov vyžaduje neodkladnou rekonstrukci a intenzifikaci všech objektů. Kapacita akivačních nádrží po provedené intenzifikaci čistírny odpadních vod bude dle platné legislativy od-

povídat bilanční kapacitě 1 081 EO, maximální týdenní kapacita bude 1 350 EO.

Kanalizace a ČOV Troskotovice

Jedná se o výstavbu nové splaškové kanalizace v celkové délce 6 030 m, včetně vybudování čistírny odpadních vod pro 900 EO.

Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Hodonice

Jedná se o rekonstrukci a intenzifikaci stávající čistírny odpadních vod v obci Hodonice, jejíž současná kapacita je 3 000 EO a byla uvedena do provozu v roce 2006. Z hlediska rozvoje obcí Hodonice, Tasovice a Krhovice, které jsou na tuto čistírnu odpadních vod napojeny, je nutná intenzifikace na 5 000 EO. Ta zahrnuje rekonstrukci hrubého předčištění a přístavbu třetí biologické linky.

Na všech těchto výše uvedených stavbách dotovaných z Operačního programu Životní prostředí zajišťovala a zajišťuje technický dozor investora VAS, divize Znojmo, která se rovněž podílela na přípravách projektové dokumentace a vyřízení stavebních povolení.

I v roce 2021 bude svazek Vodovody a kanalizace Znojemsko usilovat společně s obcemi o získání dalších dotací z Operačního programu Životní prostředí, a to jak v oblasti výstavby vodovodů, tak i kanalizací a čistíren odpadních vod.

Jedná se především o výstavbu vodovodu v obci Stálky s předpokládanými investičními náklady 26 milionů Kč, výstavbu kanalizace v obci Bezkov s výtlačkem na ČOV Citonice s investičními náklady 67 milionů Kč a intenzifikaci ČOV Štítary s investičními náklady ve výši cca 40 milionů Kč.

Ing. Jiří Žižka
vedoucí technického útvaru
divize Znojmo

Silný mráz nám zkomplikoval začátek roku

Vlivem silných mrazů v průběhu ledna se zvýšila poruchovost vodovodní sítě.

Co to v praxi znamená? Například pro provoz vodovodů Boskovice je to průměrně 38 poruch za 1 kalendářní měsíc = průměrně 2 poruchy řešené za 1 pracovní den. Porucha se samozřejmě vždy nepřihlásí v pracovní době, takže v týdnu 25. – 31. 1. měl vedoucí pohotovosti (zde konkrétně vedoucí provozu Ing. Daněk) v 5 dnech 4 noční výjezdy k odstavení tekoucí poruchy cca 7 l/s.

Není prostor řešit menší skryté poruchy, pokud lze síť vyzásobit, nedohledávají se a neodstraňují se poruchy pod 0,5 l/s na místních vodovodech. K těmto se pátrači dostávají až koncem února. Priority společnosti zaměřené na snížení ztrát vody nelze v takovém období naplňovat.

Vše komplikuje situace s epidemií Covid-19, který si oblíbil zejména pracovníky provozu vodovodů Blansko, kde onemocněla, nebo šla do karantény zároveň 1/3 zaměstnanců provozu. Naštěstí na provozu vodovodů Blansko nedošlo k takovému nárůstu poruch v lednu tohoto roku.

Zaznamenali jsme zvýšenou poruchovost zejména na síti Boskovic na potrubích z šedé litiny z období 50. let. Na tomto vodovodu se poruchovost meziročně zvyšuje a je podnětem i pro VAS, abychom zohlednili v plánu oprav a majitel vodovodu v plánu obnovy.

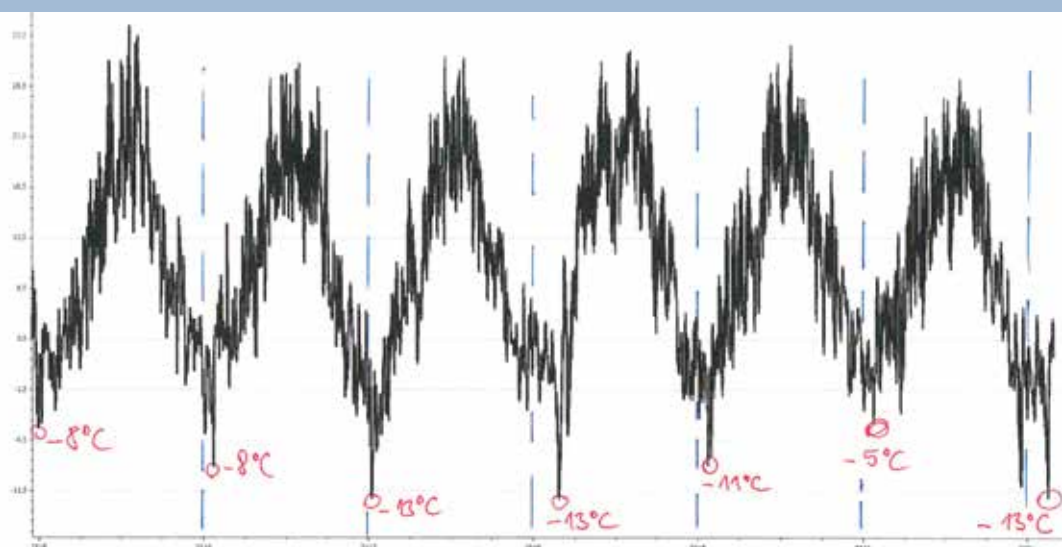
Ještě zajímavá statistika: pro skokový nárůst poruch není tak moc důležitá absolutní teplota v noci, jako spíš období, kdy nastane a jak dlouho trvá. Krátký pokles teplot i pod -13°C na konci února nezpůsobí takové zvýšení poruchovosti, jako stejná lednová epizoda s delší předehrou a dohrou. Porovnejme lednovou poruchovost z evidence poruch s grafy teplot na obrázku níže.

Ing. Pavel Mikulášek
výrobně-technický náměstek
divize Boskovice

Počty poruch řešených pracovníky divize Boskovice

	provoz vodovodů Boskovice		provoz vodovodů Blansko		celá divize Boskovice	
	počet poruch leden	počet poruch ročně	Počet poruch leden	počet poruch ročně	počet poruch leden	počet poruch ročně
2021	38		14		52	
2020	33	198	9	171	42	369
2019	23	183	17	139	40	322
2018	18	214	9	128	27	342
2017	30	227	17	90	47	317

Porovnání lednové poruchovosti s grafem teplot

Cementace vodovodního přivaděče Ořechov–Křižanov

Jedná se o jednu z nejvýznamnějších akcí divize Žďár nad Sázavou v loňském roce. Stavba byla realizována na základě smlouvy o dílo se Svazem vodovodů a kanalizací Žďársko v termínu od 9. 6. 2020 do 30. 11. 2020 a konečná cena této stavby byla 9 208 293,64 Kč bez DPH.

V rámci stavby bylo provedeno vyčištění a cementace ocelového potrubí DN 300 v celkové délce 2 142 m, výměna armatur ve vzdušnickových šachtách, sanace těchto šachet a výměna 4 kusů kalosvodů po trase vodovodního přivaděče.

Ocelové potrubí před cementací

Technický dozor investora vykonával Ing. Petr Bláha ze Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko, stavbyvedoucím byl zaměstnanec divize Ing. Miroslav Inwald a samotnou realizaci měl na starosti provoz vodovodů a kanalizací Velká Bíteš s mistrem p. Ivo Komínkem.

Samotnou stavbu předchází předprojektová příprava, kterou má na VAS divize Žďár nad Sázavou na starosti Ing. Marek Mrkos, projektovou dokumentaci prováděla firma AQA-CLEAN. Součástí předprojektové přípravy je dohoda s jednotlivými nájemci a vlastníky pozemků o záměru plánované stavby, dále o druhu plánovaných plodin nacházejících se v manipulačním prostoru stavby. Probíhala jednání se třemi zemědělskými subjekty, které měly v nájmu jednotlivé pozemky a s vlastníkem ploch Letiště Křižanov, přes které vodovodní přivaděč také vede. Před samotnou výstavbou byl s těmito subjekty sepsán zápis o způsobu náhrad škody a jednotlivých termínech realizace daných úseků.

Před započítáním výkopových prací byly vytyčeny veškeré podzemní sítě nacházející se v prostoru stavby a bylo provedeno geodetické vytyčení jednotlivých pracovních jam pro provedení výřezů na stávajícím potrubí. Vzdálenost jednotlivých jam vychází z odsouhlasené projektové dokumentace, z pravidla v maximální vzdálenosti 100 m. Výkop každé jámy byl prováděn tak, aby bylo možné potrubí vyříznout v délce 1,2 m. Pro provedení jednotlivých výřezů se nám osvědčilo použití řezání plazmovým paprskem.

Samotnou sanaci potrubí cementovou výstelkou prováděla firma REKONSTRUKCE POTRUBÍ - REPO, a.s. Ta nejprve stávající potrubí mechanickým způsobem zbavila usazenin a inkrustů, poté potrubí dočistila gumovými stěrkami. Následovala kamerová revize vyčištěného potrubí. Pokud bylo vše v pořádku, následoval samotný nástřik směsi cementu a křemičitého písku ve vrstvě 4–6 mm na vnitřní povrch potrubí.

Spojky WAGA na výřezech

Po vytvrdnutí této vrstvy byla provedena opět kamerová revize. Pokračovalo se zpětnou montáží výřezů, za použití mechanických spojek WAGA a TLT potrubí. Veškeré vzdušnickové šachty a odbočky ke kalosvodům byly vystrojeny za použití TLT tvarovek. Nakonec se provedla tlaková zkouška celého úseku cementace, zpětný zásyp a hutnění jednotlivých jam.

Vyčištěné ocelové potrubí

Konečný proplach a dezinfekce potrubí probíhal cca 5 dní za ponechání stanoveného minimálního průtoku. Zprovoznění celého cementového přivaděče nastalo po kladném výsledku odebraných vzorků. Po uvedení pozemků do původního stavu tak, jak bylo dohodnuto s jednotlivými uživateli a vlastníky, byly pozemky předány k užívání. Dokončily se jednotlivé doklady vyplývající ze Smlouvy o dílo a dílo bylo předáno objednateli.

Touto cestou bych rád poděkoval všem, kteří se na stavbě podíleli, jak na její přípravě, tak i na vlastní realizaci. Zejména pracovníkům provozu vodovodů a kanalizací Velká Bíteš a mistrovi tohoto provozu p. Komínkovi, za dobře odvedenou práci na této stavbě.

Ing. Miroslav Inwald
referent speciálních činností
divize Žďár nad Sázavou

Proti zápachu z tvorby sulfanu bojujeme mobilním protizápachovým zařízením

Mobilní protizápachové zařízení je jedním z výsledků práce monitorovací skupiny na provozu kanalizací znojemské divize. Konkrétně se jedná o zařízení, které je určeno k potlačení tvorby sulfanu (po staru sirovodíku, H_2S).

Sulfan je jedním z nežádoucích produktů při odvádění odpadních vod (OV) čerpáním, kde doba zdržení v trubním systému přesahuje cca 3 hodiny. Projevem jeho přítomnosti je nepříjemný zápach a tzv. síranová koroze, která způsobuje především rozklad betonových konstrukcí. Odtud tedy v názvu použité slovo „protizápachové“.

Eliminovat tvorbu sulfanu lze několika způsoby: provzdušňováním výtlačku, změnou chemického složení OV, dávkováním bakterií nebo proplachováním pomocí vzduchové kapsy. Všechny metody ovšem vyžadují, aby s nimi bylo uvažováno již v projekční fázi před samotnou výstavbou kanalizace. Například metoda provzdušňování vyžaduje dotování kyslíku do stěžejních míst výtlačného potrubí. Těmi jsou kalníky, tedy nejnižší místa v podélném profilu, které zajistí distribuci kyslíku do co největší délky výtlačku. Nezbytné je tedy paralelní vedení vzduchových hadic k jednotlivým kalníkům. Není-li toto provedeno současně při pokládce hlavního výtlačného řadu, je pak dodatečná instalace v délce několika kilometrů finančně velmi náročná. Problematické jsou především výtlačné řady budované před rokem 2012, jejichž projekty neřešily problematiku sulfanu a přitom se v nich sulfan produkuje. Stávající zařízení (objekty čerpacích stanic) svými parametry neumožňují umístění požadované technologie ať pro provzdušňování nebo pro dávkování chemikálií.

Mobilní protizápachové zařízení bylo jako první instalováno v Plenkovicích

Z tohoto důvodu naše monitorovací skupina přišla s řešením. Tím je mobilní protizápachové zařízení, tedy mobilní kontejner, který může být opatřen zásobníkem na chemikálie, kompresorem, případně driftboxem – zařízením na dávkování bakterií. Mezi výhody mobilního protizápachového zařízení patří mnohonásobně nižší cena oproti zemním stavbám, na umístění kontejneru není potřeba vyřízení stavebního povolení a také se jako

výhoda jeví to, že v případě např. zvýšení produkce OV pro danou čerpací stanici, kdy odpadá potřeba dávkování chemikálií, lze mobilní zařízení použít v jiné lokalitě. Nevýhodou je nutnost souhlasu obce s umístěním a také možné rušení vzhledu okolí.

Schéma čerpání odpadních vod

Jako první lokalitu pro umístění mobilního protizápachového zařízení, jsme zvolili obec Plenkovice, která je součástí kaskády z hlediska čerpání OV. Pro zajímavost uvádíme postupné konkrétní čerpání OV přes jednotlivé obce. Odpadní vody jsou čerpány z Olbramkostela do Kravska, následně do Plenkovic, pak do Mramotic a z Mramotic do Přímětice odkud už jsou odváděny gravitačně na ČOV Dobšice.

Pro tyto konkrétní dispozice a potřeby jsme zvolili kontejner o rozměrech 2 438 (š) × 2 260 (hl) × 2 200 (v) mm. Uvnitř je prostor pro dvouplášťovou nádrž na chemikálii (síran železitý $Fe_2(SO_4)_3$) o objemu 2 m^3 , s dávkovacím čerpadlem Grundfos a s ultrazvukovým měřením hladiny. Kontejner je dále vybaven zásuvkou na 220 V, osvětlením a trubním propojem na dávkování chemikálie.

Jakmile bude spuštěno hlavní čerpadlo na čerpací stanici KČS1 Plenkovice, bude do výtlačného potrubí přidáváno pomocí dávkovacího čerpadla přesné množství síranu železitého a ten bude dodáván do výtlačného potrubí.

Díky splnění všech našich požadavků budeme moci mobilní protizápachové zařízení postupně aplikovat na další vhodná místa, na kterých se setkáváme s problematikou tvorby sulfanu.

Ing. Václav Vavřina
manažer kanalizačních sítí
divize Znojmo

V Horních Dunajovicích mají novou telemetrii

Na vodojemu Horní Dunajovice došlo ke zrušení staré telemetrie ve složení stanice Zetron M1716 a radiomodem Motorola GM350. Nově je objekt řízen pomocí PLC Unitronics 350 s komunikací přes radiomodem CDA70 a přes ethernet VPN spoj s tím, že rádiová síť je vedena jako záložní.

Na konci roku 2020 byla dokončena první výměna telemetrie vlastními silami pro Svazek obcí Horní Dunajovice a Želetice. Samotná modernizace telemetrie byla nutná, protože dochází k opouštění rádiového kanálu ve správě firmy KonekTel, a. s. o kmitočtu 459,330 MHz a od začátku roku 2022 bude využíván pouze jeden rádiový kanál společný pro objekty vodovodů a kanalizací o kmitočtu 427,275 MHz ve správě firmy CS-TECH s. r. o. Práce byly provedeny subdodávkou pro firmu GDF spol. s r. o.

Výhodou nového řešení proti předchozímu stavu je vynechání dalších zobrazovacích a vyhodnocovacích jednotek FC02, které zobrazovaly průtoky. Nyní je vše vidět přímo na obrazovce PLC. Klíčový je řídicí program, který funguje i v době výpadku obou komunikací s tím, že není ohroženo doplňování hlavního vodojemu. Není tak nutný ani okamžitý výjezd elektrikáře v pohotovosti.

PLC Unitronics 350 bylo použito díky volně dostupnému programu na úpravu PLC Visilogic, ve kterém náš zaměstnanec Miroslav Hrazdira na základě popisu technologie výroby vody a zásobování naprogramoval logiku řízení. Pokud by nastala potřeba změny řízení na objektu, je možné provést vzdálenou konfiguraci. V případě poruchy PLC jsme schopni řídicí jednotku vyměnit a znovu nahrát již vytvořený program bez potřeby zásahu externích dodavatelů.

Důvody pro změnu

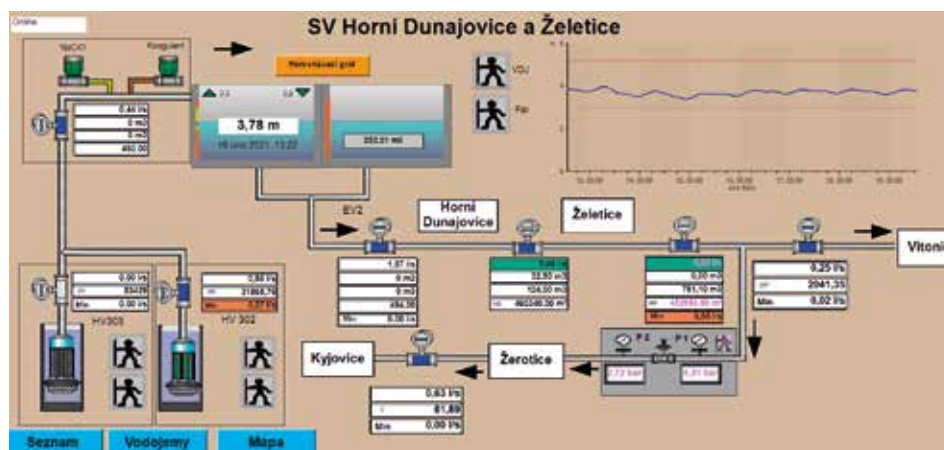
- V minulých letech bylo rozhodnuto o sjednocení rádiové komunikace pod jednu servisní organizaci.
- Všechny objekty s technologií provozu musí být řízeny v případě výpadku komunikace na centrálním dispečinku místně pomocí vnitřní logiky řídicího PLC (programmable logic controller) nebo telemetrické stanice.
- Bylo doporučeno, aby u významných vodárenských objektů došlo ke zdvojení komunikace mezi objektem a centrálním dispečinkem.

Jako hlavní výhody nového řešení uvádíme

- modulární rozšiřitelnost,
- programování přímo uživatelem,
- funkce spolehlivé místní automatiky řízení,
- dodávka (od komunikace z dispečinku po poslední zařízení MaR) zcela v rukou provozní organizace.

Ing. Tomáš Juhaňák
manažer výroby vody
divize Znojmo

Miroslav Hrazdira
provozní elektrikář
divize Znojmo

V Horních Dunajovicích mají novou telemetrii

Touch panel PLC Unitronics 350, který telemetricky řídí vodojem v Horních Dunajovicích

Tatrová flotila je pod jednou střechou

V minulém roce započala výstavba nového garážového stání v areálu čistírny odpadních vod Znojmo pro potřeby útvaru dopravy a dílen znojenské divize VAS.

Současný počet garáží byl pro naši techniku (autocisterna a CAS vozy) nedostačující. Záměrem výstavby byla řádná ochrana vozů před nepříznivými povětrnostními vlivy a tím i jejich zachování v dobrém technickém stavu po co nejdelší dobu.

Projektové dokumentace vypracoval Ing. arch. Kamil Švaříček z ARCHITECTURE PLUS DESIGN. Samotná výstavba nových garážových prostor byla zahájena dne 23. 6. 2020 společností Znojstav, s.r.o. Investorem stavby byla VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., divize Znojmo a technický dozor zajišťoval referent investiční výstavby Ing. František Tobolka.

Vozy zaparkované v nových garážových stáních

Nové garáže jsou obdélníkového půdorysu a vyzděné z keramických tvárnic, vše leží na silné železobetonové desce, aby byla zajištěna vysoká nosnost. Podlaha je spádovaná do středových odtokových kanálků a finální vrstva podlahy je pak opatřena odolným epoxidovým nátěrem, který je dobře omyvatelný. Střešní konstrukce je plochá, provedena ze sbíjených dřevěných vazníků, zateplená polystyrenem a opatřena silnovrstvou odolnou svařovanou folií. Interiér je rozdělen na dva celky, který dělí zděná příčka, aby byla oddělena vozidla na odpadní a pitnou vodu. Budou zde ustájeny 3 vozy o celkové hmotnosti 45 tun.

Každé stání má svá vlastní garážová vrata na dálkové ovládání. Vnitřní prostory pro vozy na odpadní vodu jsou 17 m × 9,2 m. Menší stání, kde bude umístěna cisterna na pitnou vodu včetně podvozku, je 15,65 m × 4,6 m. V této části je umístěno i sociální zázemí pro zaměstnance.

Stavba byla předána dne 15. 1. 2021 a v současné se připravuje kolaudace.

Karel Samek
vedoucí útvaru dopravy a dílen
divize Znojmo

Letošní vodohospodářské hry byly již podruhé zrušeny

Pořadatel 42. ročníku vodohospodářských sportovních her Olomouc 2020, Český hydrometeorologický ústav dne 22. 1. 2021 oznámil, že vzhledem k současné složité situaci pandemie Covid-19 se letošní vodohospodářské sportovní hry ruší. O dalším postupu budeme informováni.

42. ročník těchto her měl proběhnout v Olomouci ve dnech 13. 8. – 16. 8. 2020. Ze stejného důvodu bylo dne 2. 4. 2020 rozhodnuto, že se hry překládají na rok 2021 – ve stejné lokalitě a v termínu 19. 8. – 22. 8. 2021. Je to poprvé, co se tyto hry zrušily dvakrát po sobě. Z důvodu povodní byly tyto hry zrušeny v letech

1997, 2002, 2010 a 2013. Vodohospodářské sportovní hry jsou již tradičně soutěží družstev organizací z oboru vodního hospodářství z celé republiky. Jsou organizovány ve smyslu obecně platných pravidel pro jednotlivé sporty.

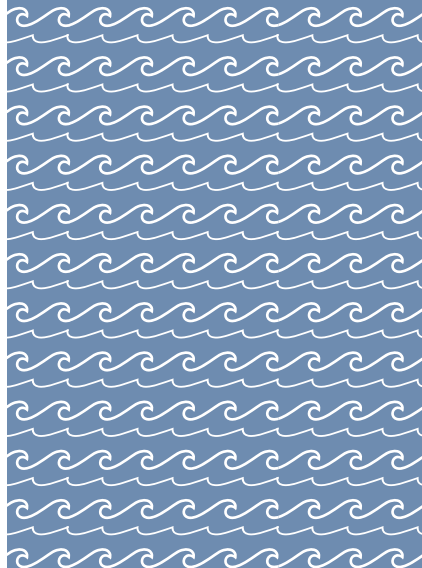
První ročník her proběhl již v roce 1975 v Praze a zatím poslední 41. ročník byl v Ostravě v roce 2019.

Od roku 2002 se těchto her pravidelně účastní i VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s. Naše společnost je na těchto hrách výsledkově v posledních letech velice úspěšná. Celkem 6× jsme byli na stupních vítězů. Třetí místo jsme

obsadili v letech 2009, 2012 a 2019. A v posledních 6 letech díky obsazení všech sportovních disciplín a výborným výkonům všech našich sportovců, se nám podařilo 3x vybojovat fantastické 1. místo a získat zlatých medailí. To se nám podařilo v roce 2014 v Liberci, 2015 v Brně a 2017 v Praze.

Zkusili jsme si také roli pořadatele, a to jubilejního 40. ročníku, který se uskutečnil v roce 2018 v Jihlavě.

Ing. Zdeněk Mattis
vedoucí výpravy VAS od roku 2005
divize Žďár nad Sázavou

Rok 2020 byl pro VAS nejen rokem pandemie, ale i rokem vzájemné pomoci

Loňský březen převrátil svět mnohých z nás naruby. Ale také nás naučil přemýšlet jinak a hledat možnosti, kde a jak pomoci, pokud můžeme.

A i v této oblasti společenské odpovědnosti se nám podařilo uskutečnit řadu skutků, které byly směřovány skutečně těm nejpotřebnějším.

Už v předchozím čísle časopisu Vodárenské kapky jsme informovali o okamžité pomoci větším městům, na nichž v té době ležela obrovská zátěž se shášením finančních prostředků, roušek, respirátorů a dalšího vybavení, které měla zabezpečit pro své obyvatele. Pro tyto účely jsme využili prostředky, s nimiž naše společnost počítala ve svém marketingovém plánu na pořádání akcí ke Světovému dni vody a na další akce, které se v roce 2020 nemohly uskutečnit.

V tomto duchu jsme pokračovali v dalších měsících, kdy se naše pomoc soustředila především do zdravotnictví, ale i do dalších oblastí.

Divize Boskovice

Podle ředitele VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., divize Boskovice Petra Fialy se v loňském roce společnost snažila podpořit zejména organizace, které slouží pro region, kde naše společnost působí, a které v posledním roce pocitily značně zvýšené náklady v souvislosti s pandemií koronaviru a onemocněním COVID-19, a tyto náklady nebyly státem hrazeny. „Přitom bez těchto služeb by pomoc potřebným ztratila svou kvalitu“, vysvětlil ředitel konkrétní důvody loňské pomoci.

Finanční výpomoc tak v roce 2020 uvítaly například všechny tři regionální nemocnice. „Dar ve výši 100 tisíc korun nám pomůže při financování vyšších nákladů spojených s epidemií COVID-19. Konkrétně zřejmě poslouží pro sanaci nákladů spojených s nákupem přístrojů

pro kyslíkovou terapii pro covidové pacienty,“ uvedla ředitelka blanenské nemocnice MUDr. Vladimíra Danihelková. „Od VAS Boskovice jsme obdrželi 80 tisíc korun a s přispěním tohoto daru jsme zakoupili nový monitor na naše RTG pracoviště,“ přiblížila ředitelka Nemocnice Letovice MUDr. Drahoslava Královcová. Ještě v závěru minulého roku pomohla částka 100 tisíc korun také v Nemocnici Boskovice. „Z tohoto daru byla pořízena infuzní technika pro oddělení JIP k péči o pacienty s diagnózou COVID-19. Moderní přístroje budou využity pro intenzivní lůžka, čímž zkvalitní a zefektivní zdravotnickému personálu péči o pacienty. Dojde tím k podstatnému zlepšení kvality poskytované péče o pacienty na jednotkách intenzivní péče. Moderní infuzní technika dále zpříjemní pracovní podmínky personálu ve chvílích maximálního obsazení jednotek intenzivní péče v kontextu nárůstu pacientů s diagnózou COVID-19, a to díky standardizaci technologií a zjednodušené obsluze,“ vysvětlil jednatel nemocnice RNDr. Dan Štěpánský s tím, že si podobné pomoci vždy nesmírně váží.

Finanční dar od VAS získal také blanenský Domov Olga, jež se věnuje lidem s mentálním postižením. „Finanční prostředky ve výši 30 tisíc korun půjdou na pokrytí mimořádných věcí, které musíme dělat v rámci covidové situace, například na nákup ochranných masek a obleků nebo desinfekčních roztoků a dalších,“ upřesnila ředitelka Domova Olga Jana Kratochvílová. Peníze putovaly taktéž do týdenního stacionáře Emanuel v Doubravici nad Svitavou. „V letošním roce jsme od VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., získali nový

Nového přístroje pro kyslíkovou terapii se dočkali v Nemocnici Blansko

tablet. Nemohli jsme tolik chodit ven na procházku, tak jsme rozhodně uvítali možnost využít tabletu pro mentálně postižené. Navíc jsme obdrželi do každého pokoje nová křesílka," informovala vedoucí služby stacionáře Emanuel Hana Tenorová. Právě podobná pomoc je letos o to více vítaná, jelikož působení pandemie COVID-19 velice komplikuje podobným zařízením život.

Divize Jihlava

Již dlouhá léta přispívá VAS, a.s., divize Jihlava svými finančními dary organizacím, které pomáhají našim spoluobčanům v nelehkých životních situacích, často souvisejících s určitým zdravotním postižením. Naše pomoc již zaměřila například do:

- Centra pro neslyšící a nedoslýchavé kraje Vysočina, kde jsme přispěli na nákup osobního automobilu;
- Oblastní charity Jihlava, která poskytuje pomoc a podporu potřebným lidem a jejich okolí;
- TyfloCentra Jihlava, poskytujícího služby pro osoby se zrakovým postižením;
- Domácího hospice Vysočina, jehož posláním je poskytovat péči a podporu nevyléčitelně nemocným lidem a jejich blízkým v době nemoci, umírání a truchlení;
- Integračního centra Sasov, které je za-

měřeno na pomoc rodinám dětí s autismem;

– či do Nadace policistů a hasičů – vzájemná pomoc v tísni, která se snaží zlepšit životní podmínky dětem policistů a hasičů, kteří zemřeli při výkonu služby, nebo následkem zranění při výkonu služby bojují s určitým tělesným postižením.

Na jaře loňského roku zasáhla celý svět koronavirová pandemie, se kterou se bohužel potýkáme do dnešního dne, a která ovlivňuje veškerý náš pracovní, soukromý ale i společenský život. Přemýšleli jsme, jak bychom mohli pomoci a zároveň poděkovat našim zdravotníkům za jejich skvěle odváděnou práci, které věnují veškerý svůj čas a energii, a to na úkor svého zdraví, svých rodin a vlastních potřeb.

Bez váhání jsme se proto rozhodli poskytnout finanční dar Nemocnici Jihlava na nákup dýchacího přístroje AIRVO 2 NHF, který pomůže nejen nemocným, ale zejména ulehčí práci zdravotním sestrám a lékařům. Jedná se o novou generaci Nasal High Flow generátoru s integrovaným zvlhčovačem a ohřevem vdechované směsi, jehož cílem je optimalizovat spontánní dýchání pacienta. Na nákup tohoto přístroje jsme Nemocnici Jihlava přispěli částkou 143 040 Kč.

Nemocnice Jihlava využila dar na nákup dýchacího přístroje AIRVO 2 NHF

Divize Znojmo

Také Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace si díky daru ve výši 100 000 Kč, který poskytla VAS, mohla pořídit nový mobilní ultrazvuk pro pacienty. Sloužit bude nejen pacientům s onemocněním COVID-19.

Mobilní ultrazvuk ve Znojmě pomůže nejen při diagnostice zápalů plic

Ultrazvuk tvoří sonda, která je připojena k tabletu, čímž je ultrazvuk lehce přenositelný. Díky tomu mohou lékaři rychle diagnostikovat a sledovat stav u mnoha pacientů přímo na lůžku bez nutnosti jejich transportu na jiná odborná pracoviště jako například RTG či CT. Interní oddělení Nemocnice Znojmo patří mezi pracoviště, které se rychlé ultrazvukové diagnostice dlouhodobě věnuje a již řadu let vzdělává své mladé lékaře v této metodě.

„Velké poděkování patří dárcům, kteří nemocnici podpořili. Nový přístroj rozšíří diagnostické možnosti našim lékařům a navíc bude ku prospěchu pacientům při rychlém započatí léčby,“ vyjádřil se Martin Pavlík, ředitel Nemocnice Znojmo, příspěvkové organizace.

„Naše společnost se dlouhodobě snaží pomáhat v regionech, kde provozuje vodovody a kanalizace. Vzhledem k vážnosti situace s epidemií COVID-19 bylo jednoznačné směřovat naši pomoc pa-

cientům a zdravotníkům v nemocnici,“ uvedl ředitel znojemské divize VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., Ing. Zdeněk Jaroš, MBA.

Mimo výše uvedené se znojemská divize spojila s klubem rodičů a přátel Budme v tom spolu a pořídila jim do nově zařizované klubovny ve Znojmě postel. A abychom dostáli svému jménu, jednalo se o postel vodní. A proč zrovna vodní postel? Vodní postel bude sloužit jako účinná relaxační pomůcka, která vytváří stimulaci jak pohybem (pohupování), tak tlakem (obklopí ležícího vodou). Přispěje tak k udržování klidného stavu bez tenzí nebo ke snižování tenzí dětem s autismem, které tento klub podporuje.

Divize Brno-venkov

Divize Brno-venkov podpořila projekt, díky kterému zahájilo Transfúzní a tkáňové oddělení FN Brno výjezdní odběry krve. Zaměstnanci firem, tak pomohou těm, kteří pomoc potřebují například z pohodlí kanceláře. Krevní transfuze jsou stále zapotřebí, koronavirus ostatní nemoci a operace v poslední době upozadil, ale rozhodně nevymítil. Ochota lidí darovat krev je ale nyní mnohdy narušena obavou z návštěvy nemocnice v době epidemie. Nemocnice se proto rozhodla vyjíždět odebírat krev přímo na pracoviště větších firem, které nabídly nemocnici svou pomoc. Aby bylo možné uspořádat výjezdní odběr, muselo Transfúzní a tkáňové oddělení FN Brno pořídit mobilní vybavení vhodné pro odběry krve v terénu. To vše se podařilo díky sponzorskému daru VAS ve výši 80 000 Kč.

První výjezdní odběr TTO FN Brno se uskutečnil v jedné z brněnských firem v únoru a pravděpodobně je ve svém formátu unikátní. „Výjezdní odběry nemají v České republice velkou tradici zejména z toho důvodu, že síť odběrových míst je velmi hustá a možnost darovat krev je lidem obecně dostupná. Zcela jiná je situace v USA a v dalších zemích, kde je tento způsob odběru krve běžný. Světová pandemie vnesla do života společnosti zcela nové skutečnosti, kterým je nutné se pružně přizpůsobovat a ne čekat, až se věci vrátí do původních kolejí,“ říká primářka Transfúzního a tkáňového oddělení FN Brno MUDr. Hana Lejdarová.

Mobilní vybavení vhodné pro odběry krve v terénu si mohlo pořídit Transfúzní a tkáňové oddělení FN Brno

Řada firem upřednostňuje práci z domu nebo se zaměstnanci ve firmě střídají. Což je i případ pojišťovací makléřské společnosti RENOMIA, a.s., kam ve čtvrtek 18. února TTO FN Brno poprvé vyjelo krev odebírat. Dárci přicházeli ve dvou skupinách, podle pracovních týmů, celkem se jich krev rozhodlo darovat 28, z toho 24 z nich byli prvodárci. Někteří se tak rozhodli na základě zkušeností svých kolegů, což je velká motivace. „Současná pandemická situace úplně nenahrává zejména prvodárcovství. Ti, kteří o darování krve uvažovali,

se rozhodli to ještě odsunout na pozdější dobu. Nemocnice ale krev nutně potřebují, proto jsme se rozhodli vyjít zejména velkým a středním organizacím vstříc a nabídnout z pohledu dárce krve pohodlnější a časově méně náročnou formu odběru přímo v zaměstnání. Pro začátek plánujeme přibližně dva takové výjezdní odběry do měsíce, zájem ze strany firem v Brně je velký,“ doplňuje primářka TTO, s tím, že do budoucna se počítá i s anglicky mluvícími dárce, protože v Brně je řada mezinárodních firem.

Nová infúzní technika pro lůžka intenzivní péče pro covid pozitivní pacienty

Krev jako první darovali zaměstnanci společnosti RENOMIA a.s.

„Pořízení mobilního vybavení vhodné pro odběry krve v terénu by nebylo možné bez sponzorského daru VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., za což děkujeme,“ doplnila Lejdarová.

Divize Třebíč

Dar z divize Třebíč směřoval taktéž do Nemocnice v Třebíči, která dar ve výši 100 000 Kč použila pro účely pořízení ochranných pomůcek, prostředků a přístrojů pro zvládnutí situace s novým typem koronaviru COVID-19.

Finančně divize podpořila i další charitativní, zdravotní a sociální organizace. Desetitisíčovými dary se v nelehké době snažila pomáhat Oblastní charitě v Třebíči, Diecézní charitě, konkrétně Domovu pro seniory v Myslibořicích, a občanského sdružení Dorado, které zajišťuje hipoterapii pro handicapované občany. Jeho zástupkyně MUDr. Alexandra Vosátková děkovala slovy, že bez pomoci sponzorů by činnost spolku, zejména náročná péče o koně, nebyla vůbec možná.

Divize Žďár nad Sázavou

Velmi zajímavý počín se podařil i naší divizi Žďár nad Sázavou. Díky jejímu finančnímu daru 100 000 Kč umožnila novoměstská nemocnice v listopadu loňského roku všem svým zaměstnancům podstoupit test, který umožňuje kvantitativní stanovení protilátek proti viru (SARS-Cov-2) způsobujícímu onemocnění COVID-19. Na základě tohoto testu zaměstnanci no-

voměstské nemocnice zjistili, zda jejich organismus přišel v minulosti do kontaktu s virem SARS-CoV-2.

Náklady spojené s testováním zaměstnanců novoměstská nemocnice uhradila právě z daru, který nemocnici poskytla VAS. „Žďárská divize VAS naši nemocnici podporuje dlouhodobě. Jejich pravidelné podpory si vážíme. Nabídka je opravdu velkorysá a přišla ve chvíli, kdy jsme našim zaměstnancům testy na určení protilátek proti viru COVID-19 chtěli nabídnout. Jsme moc rádi, že můžeme sponzorský dar od VAS na tyto testy použít,“ uvedla ředitelka nemocnice Věra Palečková.

„Testy jsou dobrovolné a zájem o ně je opravdu velký. Jen za první týden testování

jsme denně vyšetřili okolo 80 zaměstnanců. Od kolegů, kteří už test podstoupili a znají výsledky, mám informaci, že jim test dal jakýsi vnitřní klid. Jsou rádi, že se mohli dozvědět, zda nemoc prodělali či nikoli. Testy prozradí, jestli má organismus protilátky. Onemocnění COVID-19 může probíhat bez jakýchkoli příznaků, nebo s mírnými příznaky, které člověk nemusí považovat za významné. Asi proto je o testy mezi zaměstnanci velký zájem,“ vysvětlila tisková mluvčí nemocnice Tamara Pecková.

V novoměstské nemocnici pracuje tisícovka zaměstnanců, od začátku druhé vlny pandemie onemocnělo touto nemocí zhruba 200 zaměstnanců.

Všechny tyto aktivity VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., financuje ze zdrojů mimo provozování vodovodů a kanalizací, tedy mimo nákladů na vodné a stočné. Například ze stavební nebo projekční činnosti.

Mgr. Iva Librová, MBA
vedoucí marketingu a komunikace

Bc. Dana Svobodová, DiS.
sekretářka
divize Jihlava

Ing. Pavla Havlová
referentka speciálních činností
divize Jihlava

Ing. Tereza Fialová
referentka marketingu a komunikace

Nyní se mohou dát zaměstnanci Nemocnice Nové Město na Moravě otestovat na přítomnost protilátek

Pracovní jubilea

5 let

Havlát Jiří	GŘ
Daněk Aleš	BO
Koudelka David	BO
Markus Miroslav	BO
Peška Zdeněk	BO
Samek Marcel	BO
Stöhr Petr	BO
Zachovalova Hana	BO
Buček Zdeněk	BV
Chadim Aleš	BV
Jedlička Radek	BV
Jurková Irena, Ing.	BV
Šmerda Stanislav	BV
Zeráková Kateřina	BV
Landa Miloslav, DiS.	JI
Novotný Jaroslav	JI
Uhlíř Zbyněk	JI
Kejda Martin	TR
Nesiba Richard	TR
Suchna Jan	TR
Doležal Kamil	ZN
Fiala Karel	ZN

Hanuš Jan	ZN
Inwald Miroslav, Ing.	ZR
Librová Naděžda	ZR
Marquardt Tomáš	ZR
Michal Pavel	ZR
Vytlačil Miroslav	ZR
Žák Jiří	ZR

10 let

Chrást Petr	BO
Jiříkovský David	BV
Kordík Jaroslav	BV
Souček David	BV
Špaček Josef	BV
Votroubek Jan	BV
Kochtová Alena, Bc.	JI
Veselý Zdeněk	JI
Ondráček Michal, Ing.	TR
Kalaš Milan, Ing.	ZN
Štěpnička Martin	ZN
Pekař Jiří	ZR

15 let

Průchová Lenka	GŘ
Špačková Andrea, Ing.	GŘ
Dosedla Leoš	BO
Šmerdová Jitka	BV
Brázdová Iva	JI
Pešek Jan, DiS.	JI
Částek Bohuslav	TR

Hladká Eva	TR
Kohlstrom Karel	TR
Vytopil Bohuslav	TR
Šíkola Jaromír, Ing.	ZN
Tobolka František, Ing.	ZN
Mrkos Marek, Ing.	ZR

20 let

Rosický Jiří, Ing.	GŘ
Doležel Petr	BO
Hejl Kamil	BO
Konečný Roman	BV
Smetana Pavel	BV
Vítek Karel, Ing.	BV
Novotný Jan	JI
Skořepová Květoslava	JI
Štambera Jiří	JI
Zadrazilová Zuzana	JI
Cejpek Jaroslav	TR
Đurica Josef	TR
Veselá Ivana	TR
Moučka Pavel	ZR
Šandera Luboš	ZR

25 let

Tungli Ladislav, Ing.	GŘ
David Zdeněk	BO
Novotný Milan	BO
Sedlák Viktor	BO
Pánek Zdeněk	BV

Růžička Jaroslav	BV
Landsman Rostislav	JI
Strejček Josef	JI
Štýbnar Zbyněk	JI
Chocholouš Miroslav	TR
Zimola Libor	ZN
Barák Roman	ZR
Dočekal Jiří	ZR
Havel Jiří	ZR
Janečková Marta, Ing.	ZR
Jaroš Lubomír	ZR
Klimešová Alena	ZR
Mattis Zdeněk, Ing.	ZR
Uhlíř Libor	ZR

30 let

Vychodil Petr	BO
Lukš Lubomír	TR
Smutný Libor	TR
Studýnka Petr	TR
Lang Leoš	ZN

35 let

Běhal Alois	ZN
Hájek Josef	ZR
Koštal Martin	ZR

40 let

Nosek Jan	JI
Cafourek Ladislav	TR

Životní jubilea

50 let

Kučerová Jana, Mgr.	GŘ
Leskourová Dana	GŘ
Čelechovský Milan	BO
Laštůvka Petr	BO
Petr Ctibor	BO
Šedrla Rudolf, Ing.	BO
Ševčík Igor	BO
Šperková Zdeňka	BO
Vašek Michal, Ing.	BO
Zemánek Robert	BO
Halas Stanislav	BV

Kropáčková Renata, Ing.	BV
Železný Václav	BV
Landsman Rostislav	JI
Strejček Josef	JI
Chocholouš Miroslav	TR
Paul Pavel	TR
Pruša Libor	TR
Klímová Helena	ZN
Filipi Petr	ZR
Holý Martin	ZR

55 let

Fiala Petr, Ing.	BO
Pospíšil Karel	BO
Čepička Jiří	BV
Kachlířová Jana	BV
Valíčková Jana	BV
Barták Petr	BV
Kippersberger Josef	BV

Studýnková Marta	TR
Komenda Jiří	ZN
Osička Karel	ZN
Sokol Jaroslav	ZN
Lindl Jan	ZR
Lukášek Ladislav	ZR
Prchalová Milena	ZR
Vrbický Lubomír	ZR

60 let

Fabešová Ludmila	GŘ
Filla Josef, Ing.	GŘ
Tesař Stanislav	GŘ
Tungli Ladislav, Ing.	GŘ
Vyskočilová	
Radoslava, RNDr.	GŘ
Doležalová Miroslava, Ing.	BV
Chalabala Ladislav, Ing.	BV
Polák Vladimír	BV

Sobotka Jan	JI
Grygarová Dana, Ing.	TR
Kislerová Ivana	TR
Pop Lubomír	TR
Vesecký Jiří	TR
Filová Miloslava	ZN
Ištvánek Jaroslav	ZN
Macháček Zdeněk	ZN
Fila Josef	ZR
Klímová Miroslava	ZR
Slaviček Luděk	ZR
Špaček Stanislav	ZR
Vadůra Josef	ZR
Watorová Lubomíra	ZR

65 let

Jičínský Jaroslav	TR
Pařízek Zdeněk	ZR
Šoukalová Jaroslava	ZR

Blahopřejeme našim kolegyním a kolegům, kteří oslavili nebo v nejbližší době oslaví pracovní nebo životní jubileum.

Adresa redakce: Soběšická 820/156, Lesná, 638 00 Brno
Šéfredaktorka: Mgr. Iva Librova, MBA, librova@vasgr.cz, telefon: 545 532 266
Redakční rada: RNDr. Zdenka Boháčková (generální ředitelství), Ing. Tereza Fialová (generální ředitelství),
Ing. Drahomíra Fortelná (divize Třebíč), Bc. Hana Janků (divize Znojmo), Mgr. Jan Kaluža (divize Boskovice),
Ing. Renata Kudrnová (divize Brno-venkov), Ing. Zdeněk Mattis (divize Žďár nad Sázavou),
Jan Novotný (divize Jihlava), Ing. Veronika Svobodová (generální ředitelství)
Fotografie na titulní straně: Ing. Jaroslav Hedbávný
Grafické zpracování a tisk: MAGIC studio s.r.o.
Registrováno Ministerstvem kultury ČR: MK ČR E 20635

www.vodarenska.cz
FB @vodarenska

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., je v České republice největší ryze česká firma provozující vodohospodářskou infrastrukturu. Jejími vlastníky jsou prostřednictvím společnosti Svaz VKMO s.r.o. města, obce nebo jejich svazky. Veškerý zisk tak zůstává v tuzemsku a je využit na obnovu vodohospodářské infrastruktury. VAS dodává pitnou a čistí odpadní vodu pro více než 550 tisíc obyvatel v 740 obcích okresů Brno-venkov, Blansko a Znojmo na jihu Moravy, na Vysočině zásobuje obyvatele pitnou vodou v okresech Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou. Její odborníci zajišťují provoz více než 86 úpraven vod a 162 čistíren odpadních vod. Ve společnosti pracuje přes tisíc zaměstnanců.

Národní cena kvality ČR – 2018